

Vyriausybė parengė itin griežto taupymo programą

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybė posėdyje trečiadienį pritarė atitiktoms neturintiam planui, kuriuo siekiama smarkiai sumažinti valstybės biudžeto išlaidas.

Veiksmų planas „Principiniai sprendimai 2000“ bus pateiktas tvirtinti Seimui.

„Mes norime, kad Seimas, tvirtindamas biudžetą, labai aiškiai žinotų, kas tarp tų skaičių yra įrašyta“, sakė premjeras Andrius Kubilius, pristatydamas žurnalistams nutarimą. Parengtu planu siekiama visokeriopai taupyti lėšas, kurių labai trūksta valstybės biudžetui.

Tokiomis priemonėmis, anot premjero, siekiama valstybės ekonominio pastovumo. Mažesnis metinis deficitas, jo teigimu, reikalingas ne Tarptautiniam valiutos fondui (TVF), o finansinės sistemos pastovumui.

30-ties punktų planas būtinas 2000 metų valstybinio biudžeto ir „Sodros“ biudžetų sėkmingam įgyvendinimui, teigė premjeras.

Šiame plane numatomas biudžetinių įstaigų darbo užmokesčio fondo mažinimas 5-10 proc., numatoma nemokėti jokių premijų. Valstybės tarnautojams numatyta išaldyti atlyginimus lapkričio 1 dienos lygį ir labai smarkiai suvaržyti žmonių priėmimą į laisvas darbo vietas iki kitų metų vidurio.

Per du mėnesius turi būti parengtas planas, kaip pertvarkyti valstybės institucijas ir nereikalingų atsisakyti.

Veiksmų plane numatyta nepirkti jokių naujų automobilių valstybės institucijoms,

2000 metais draudžiama pradėti administracinių pastatų remontą ar pertvarkymą, ribojamos valstybės institucijų vadovų komandiruočių išlaidos. Teisėjų bei prokurorų atlyginimai turi būti mažinami, tačiau plane kol kas nenurodoma, kiek.

Taupant lėšas, aukštesniojo lygmens valstybės tarnautojai ir kiti valstybės tarnautojai nuo gruodžio 27 iki 31 d. išleidžiami neapmokamą „sodidarumo“ atostogų.

Taip pat numatoma sustabdyti kompensacijų už negrąžintą nekilnojamąjį turtą mokėjimą.

Mokytojams numatoma didinti darbo krūvį 5 proc. už tą patį atlyginimą. Taip pat numatoma mažinti lengvatas už transportą, palaipsniui atsisakoma pridėtinės vertės mokesčio lengvatų gyventojams už komunalinį šildymą.

Juridinių asmenų pelno mokesčių veiksmų plane numatoma sumažinti nuo 29 iki 24 proc., darbdaviams įvesti papildomą 1 proc. mokesčių „Sodrai“, o dirbantiems 2 proc. padidinti įmokų į „Sodra“ įkainį.

Taupant lėšas, numatoma atsisakyti anksčiau numatyto akcijų didinimo dyzeliniam kurui ir benzinui 2000 metais, tačiau akcijai tabakui numatomi padidinti.

Bus keičiamas pensijų mokėjimo dirbantiems pensininkams ribojimas, bet bus sudaromos terminuotos darbo sutartys. Taip pat laikinai stabdomas I ir II laipsnio valstybinių pensijų skyrimas, bus keičiama motinystės pašalpų tvarka.

Krikščionių demokratų partijoje ruošama „taikos sutartis“

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Šeštadienį vyksiančiame Lietuvos krikščionių demokratų partijos tarybos posėdyje bus bandoma sumažinti konservatyviojo bei moderniojo partijos sparnų priešpriešą.

„Aš manyčiau, kad reikės ieškoti to, kas mus vienija, ir nedidinti to, kas mus skiria“, spaudos konferencijoje trečiadienį teigė Seimo krikščionių demokratų frakcijos narys Ignas Uzdavinys.

Kaip skelbta, partijos konferencijoje pralaimėjimą patyręs modernusis krikščionių demokratų sparnas pradėjo konsultacijas su kai kuriomis partijomis dėl galimo susijungimo. Tačiau I. Uzdavinys

* Lietuvos bankų kompiuterių specialistai 2000-uosius sutiks darbo vietoje, pasirenkant pagal visus reikalavimus — apsirūpinę žvakėmis, degtukais, prožektoriais, geriamuoju vandeniu ir kitomis būtinomis priemonėmis, praneša „Lietuvos rytas“ (12.01). Gruodžio 31 d. bankai nedirbs. „Nors visi bankai maksimaliai pasirenka 2000 problemą, tačiau klientų pinigais geriau nerizikuoti“, sakė Lietuvos bankų asociacijos prezidentas Eduardas Vilkešas. Specialios darbuotojų grupės atliks visus duomenų bei informacinės sistemos apsaugos darbus, jeigu problemos iškilų gruodžio 31-osios naktį ar sausio 1 dieną.

* Vyriausybė trečiadienį pritarė kitų metų Valstybinio socialinio draudimo fondo („Sodra“) nedeficitinio biudžeto projektui. Planuojama, kad 2000 metais į „Sodros“ biudžetą bus surinkta 4,585 mlrd. litų pajamų, o jo išlaidos bus 4,569 mlrd. litu.

Nuotr.: (iš kairės) Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Lenkijos ambasadorė Lietuvoje Eufemia Teichmann ir Lenkijos kontrolierius, profesorius Adam Zelinski.

Lenkijos kontrolierius išspręs Punsco užkardos likimą

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS-Elta) — Lietuvos Seimo kontrolierių įstaigos kvietimu į Vilnių atvyko Lenkijos kontrolieriaus įstaigos delegacija, vadovaujama Lenkijos kontrolieriaus, profesorius Adam Zelinski.

Trečiadienį, pirmąją vizito dieną, svečius priėmė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, pas kurį apsilankęs Lenkijos kontrolierius tvirtino galįs pasigirti dideliu žiniasklaidos ir visuomenės dėmesiu jo vadovaujamai institucijai. Per metus jis ir jo bendradarbiai gauna apie 50,000 piliiečių skundų. Be to, kasdien žiniasklaidoje pranešama apie kontrolieriaus nuveiktus darbus.

I Vilnių A. Zelinski atvyko tam, kad pasidalytų patirtimi su Lietuvos dirbančiais kolegais. Lenkijoje kontrolieriaus įstaiga įkurta praėjusiam dešimtmetyje, o Lietuvoje Seimo kontrolieriai pradėjo dirbti tik 1995 metais.

A. Zelinski mano, kad pasienio užkardos įkurdinimas Punske pažeidžia lietuvių mažumos teises, tačiau tikina, kad dabar rengiami sprendimai krypta bendruomenės naudai. Nors šiuo klausimu

kreipėsi ir į teisimą, bylą Lenkijos kontrolierius pralaimėjo, jo nuomone, dabar šio reikalo sprendimas bus palankus lietuvių mažumai.

Šių metų pradžioje Punsco bendruomenės lėšomis pastatyta sveikatingumo centre netikėtai ėmė kurtis pasieniečiai, sukėlė didelį vietos lietuvių nepasitenkinimą.

Lietuvos ūkis — labiausiai suvaržytas Baltijos valstybėse

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — JAV ekonominių tyrimų grupė „Heritage Foundation“ ir įtakingas leidinys „Wall Street Journal“ baigiantis metams tradiciškai paskelbė 161-os pasaulio valstybės ūkio laisvės rodiklius („Index of Economic Freedom“). Iš Baltijos valstybių prastai įvertinimą gavo Lietuva, kuri šių metų sąraše tenkinasi 61 vieta. Latvija užima 44, o Estija — 22 vietą.

Šio sąrašo viršūnėje jau šeštus metus iš eilės yra Hong Kongas, kuris laisviausios pasaulio ekonomikos vardą šiemet rizikavo atiduoti Singapūriui.

Toliau pirmajame dešimtuose eina Naujoji Zelandija, Bahreinas, Liuksemburgas, JAV, Airija, Australija, Šveicarija ir Didžioji Britanija.

Labiausiai suvaržytomis šiemet pripažintos Irako ir Šiaurės Korėjos ekonomikos.

Sąrašo komentaruose sako-

ma, jog jis sudarytas, remiantis pirmojo šių metų pusmečio duomenimis, todėl kai kurių valstybių vietos šiame sąraše gali netiksliai atspindėti dabartinį jų ekonomikų laisvės lygį.

Pasaulio valstybių ekonomikos laisvę „Heritage Foundation“ vertino pagal prekybos varžymų lygį, mokesčių politiką, valstybės įtaką ekonomikai, pinigų ir bankininkystės politiką, kapitalo judėjimo laisvę ir užsienio investicijas, kainų ir darbo užmokesčio kontrolės lygį, nekilnojamojo turto rinkos ir „juodosios“ rinkos apimtį.

* Gelbstint „Sodros“ biudžetą, vyriausybė nutarė spartiau didinti pensinį amžių. Nuo kitų metų senatvės pensijų amžius bus didinamas vienuolika metų, tiek moterims — po 6 mėnesius kasmet, kol bus pasiektas numatytas senatvės pensijos amžius — 60 metų moterims ir 62 metai ir 6 mėnesiai vyrams. Moterys numatytos senatvės amžiaus pasieks 2006 metais, o vyrai — 2003 metais. Paspartinus pensinio amžiaus didinimą, „Sodra“ 2000 m. sutaupytų 21,7 mln. litu.

* Prokurorai gina Vinčą Babilų nuo Valstybės kontrolės, rašo „Respublika“ (12.10). Valstybės kontrolė, patikrinusi, kaip 1998 m. ūkio ministerija vykdė konkursą dėl elektros energijos linijų į Vakarų Europą tiesimo, nustatė rimtų pažeidimų, tačiau Generalinė prokuratura atsisakė kelti baudžiamąją bylą. Valstybės kontrolė pažymėjo, kad ūkio ministerija neutilizavo tinkamo šio konkurso organizavimo. Energetikos instituto direktorius Jurgis Vilemas, kurio konsultaciją paprašė valstybės kontrolė, mano, kad žala dėl šio projekto sustabdymo gali būti vertinama iki 35 mln. litu. Generalinė prokuratura, kuri turėjo priimti sprendimą dėl Valstybės kontrolės išvadų, baudžiamąjį

Dviejų trečdalių Seimo narių turto deklaracijos — abejotinos

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Audito bendrovės „J. Kabašinskas ir partneriai“ tikrintojas Juozas Kabašinskas tvirtina, kad tik 40 Seimo narių paskelbtos turto ir pajamų deklaracijos yra pakankamai aiškios.

Pasak jo, daugumos parlamentarų viešai deklaruotos pajamos reikalauja specialių patikslinimų, be to, esama neatitikimų tarp paskelbtųjų duomenų ir tų, kurie yra deklaracijų originaluose.

Trečiadienį spaudos konferencijoje BNS įstagoje J. Kabašinskas žiniasklaidai pateikė Seimo narių „Viešai paskelbtų turto ir pajamų deklaracijų (1996, 1997 ir 1998 metais) tyrimo“ apibendrintas išvadas.

Tikrintojų nuomone, blogiausia yra tai, kad Valstybinė mokesčių inspekcija taiko dvejopus standartus: už tą patį nusizengimą, už kurį bau-

džiamas paprastas pilietis, Seimo nariai nebaudžiami.

J. Kabašinskas įsitikinęs, kad Seimo narių deklaracijų tyrimas leidžia tam tikrais atvejais parodyti galimus korupcijos elementus ar jų išraiškos formas, pobūdį. Pasak jo, pajamų ir turto deklaracijas pilndanys Seimo nariai ir jų šeimos nariai mano, jog ši darba galima atlikti atmetinai, ir vadovaujasi logika „viskas mums galima, ir kas galėtų išdrįsti pasakyti pastabų ar nurodyti trūkumų“.

Tam pasak J. Kabašinsko, Valstybinė mokesčių inspekcija yra visiškai abejinga — net per 3 metus nesugebėjo išveikti problemų, slypinčių Seimo narių deklaracijose.

Kita vertus, įstatymų neaiškumai, neapibrėžtumas leidžia Valstybinei mokesčių inspekcijai laisvai juos aiškinti, neretai prieštaraujant įstatymui, sakė tikrintojas.

Žemės sklypas ministrui S. Kakčiui parduotas neteisėtai

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Žemės sklypas prestižiniame Vilniaus Antakalnio rajone parduotas ministrui Sigitui Kakčiui pažeidžiant įvairius teisinius aktus, nusprendė premjero Andriaus Kubiliaus sudaryta komisija.

Speciali darbo grupė, vadovaujama teisingumo viceministrės Rasos Budbergytės, trečiadienį paskelbė išvadas, kad žemės sklypas S. Kakčiui parduotas nesant susitarimo dėl tikslinių lėšų sumos tarp Vilniaus miesto valdybos ir Vilniaus apskrities viršininko, ir tai neatitinka vyriausybės nutarimo reikalavimų.

Be to, S. Kakčiui nepagrįstai pritaikyta 40 proc. nuolaida, apskaičiuojant žemės sklypo kainą.

Išvados taip pat teigiama, kad Vilniaus meras nesilaiko reikalavimų dėl naujų žemės sklypų pardavimo ne varžytinių tvarka ir duomenų apie parduodamus sklypus skelbimo spaudoje. Vilniaus apskrities viršininko pavaduotojas Alfredas Petrulis, priimdamas įsakymą dėl žemės sklypo individualiam namui statyti Vilniuje pardavimo S. Kakčiui, neturėjo tam įstatymo suteiktos teisės.

Tyrimas buvo pradėtas, žiniasklaidai pranešus, jog ministras S. Kaktys mažesnę nei rinkos kainą įsigijo žemės sklypą namui statyti. Sklypas buvo parduotas už 53,878 Lt. Manoma, kad rinkos kainą būtų bent du kartus didesnė.

Per „Snoro“ banką „išplautas“ milijonas litu

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Mokesčių policijos departamentas nustatė, kad 1996-1997 metais per „Snoro“ banką, remiantis neegzistuojančios įmonės sąskaita, išplauta daugiau nei milijonas litu.

Tai nustatyta, ištyrus tik vienos Lietuvoje neregistruotos įmonės sąskaitą banke „Snoras“. BNS žiniomis, Mokesčių policija tiria šešias pinigų plovimo „Snore“ baudžiamąsias bylas.

1995 m. gruodžio 20 d. banko „Snoras“ Vilniaus filiale įmonės „Nutwell Investments Limited“, registruotos JAV, vardu, pilietis V. P. atidarė 2 sąskaitas. Lietuvos įmonių sąraše šios įmonės atstovybė Lietuvos įstatymų nustatyta tvarka neįregistruota.

Šiemet lapkritį Mokesčių policijos departamentas nustatė, kad nuo 1996 m. vasario iki 1997 m. birželio į šias sąskaitas Lietuvos, Latvijos, Rusijos ir Baltarusijos įmonės pervedė ar įmokėjo 1,080,031 litų grynais pinigais.

Lietuvos įmonės įmokėjo per 830,000 litu, Latvijos — per 123,000, Rusijos — daugiau nei 45,000 litu, Baltarusijos — daugiau nei 25,000 litu.

bylą dėl šio konkurso kelti atsisakė.

Mokesčių policija nustatė, kad per tą patį laikotarpį iš šių dviejų įmonių sąskaitų buvo išmokėta 1,079,574 litu, vadinas, praktiškai visi į sąskaitas patekę pinigai. Šiuos pinigų grynaisiais gavo trys asmenys, be to, įvairioms užsienio įmonėms įvairia užsienio valiuta iš sąskaitų buvo sumokėta beveik 100,000 litu.

Du iš minėtų piliiečių, kurių Mokesčių policija nenurodo, turi Lietuvos pilietybę.

Pirminio tyrimo metu nustatyta, kad banko čekių knygeleje buvo naudojamas antspaudas su įrašais „Nutwell Investments LTD Corporate SEAL 1994 Delaware“. Ant sutarties, sąmatų, įvykdytų darbų priėmimo aktų ir kitų dokumentų, pagal kuriuos buvo vykdomas apmokėjimas į šias sąskaitas banke „Snoras“, buvo naudojamas antspaudas su įrašais „Uždaroji akcinė bendrovė NUTWELL Joint Stock Company“. Lietuvos įmonių sąraše duomenų apie šią bendrovę taip pat nėra.

KALENDORIUS

Gruodžio 2 d.: Aurelija, Gėrutis, Liucijus, Milmantas, Paulina, Skirmante, Skirmantas, Svrigailas.

Gruodžio 3 d.: Šv. Pranciškus Ksaveras, Atalija, Gailintas, Girutis, Lapunė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

LIETUVIŲ DIENOS —
LOS ANGELES '99

Los Angeles Lietuvių Bendruomenės pastangomis Šv. Kazimiero parapijos patalpose tos Dienos kartojasi jau trylikti metai. Už visą pasirodymo tvarką atsakingas vykdomasis komitetas: Viktoras Ralys, Liuda Avizonienė, Laima Baltrenaitė, Vytas Keblys, Algis Mikuckis, Valerija Hale. Visus Lietuvių dienų išipareigojimo darbus atlieka pagalbinis vienetas: Sigitas Barysienė, Kęstas Korsakas, Amandas Ragauskas, Leonas Ralys, Auris Jarašius, Marytė Šepikaitė, Kęstas Reivydas, Lina Kontrimaitė, Montė Variakojis, Linas Udris. Muz. Viktoras Ralys — Šventės direktorius. Programos sudarymas ir paruošimas sunkiai būtų įmanomas be Los Angeles miesto kultūrinių renginių skyriaus finansinės paramos. Ši parama pasiekia lietuvių visuomenei stipriai pritarant. Visuomenė dalyvauja, pageidavimus siūlo, pvz. dėl tinkamų idėjų Dienų šventės šokiui. Šiemet tasai šūkis simbolizavo Lietuvos derlių. Anksčiau būdavo: „Lietuvos vaikai“, „Vaikų viltis“ ir pan.

Šių metų šventės programoje rengėjams pavyko įdomiai parodyti dainavimo įvairovę: Vokalinių moterų ansamblis (vad. muz. Sokas), Strolis „Trio“ ir „3 Sisters“ iš Long Beach, Šv. Kazimiero parapijos choras ir Jaunimo ansamblio choras.

Įnešus Lietuvos ir JAV vėliavas „Dienų“ iškilmė pradėta JAV ir Lietuvos himnais, pakaitomis diriguojant Viktorui Raliui ir Ričardui Sokui. Iškilmų juosta perkirpo šventės garbes pirmininkas prelatas dr. Algirdas Olsauskas. Renginių sveikino: Los Angeles miesto mero atstovas, Lietuvos Vycių — Marytė Šepikaitė, filmo aktorė Ruta Lee, kuri niekada šios šventės nepraleidžia, ir kiti. Paskui vyko meninės dalies prologas (rež. A. Ragauskas, choreografija S. Barysienės), derliaus nuėmimo baigmė — Šiaudų pyne buvo ant pečių uždėta šventės direktoriui muz. Viktorui Raliui, šokėjų eiseną lydė jo šokio sūkurį, ir smagi derliaus šventė tuo prasidėjo. Dviem kalbom šventės pranešėjai (akt. Sigitas Mikutaitis ir radijo klubo pirm. Rolandas Ragauskas) pasakojo šio papročio būdingumą. Po to programa — pačių mažiausių lietuviškos mokyklos mokinių (mokytoja Marytė Sandanavičiūtė-Newsom). Tautiniuose dražuolėse jie visi buvo labai gražūs ir vos tilpo šokių aikštėje, rimtai stengdamiesi „pataikyti“ į taktą. Publika entuziastingai jiems plojo, mokytojai Danguolei Varnienei palei visus išsivedant. Paskui pasirodė Moterų vokalinių ansamblis iš Čikagos, vad. muz. Soko, atliko ilgą repertuarą. Gražia apranga, daugmaž vienodo amžiaus ir neabejotino muzikinio išsilavinimo, jos melodiniai harmonizavę posūgiai; gera buvo jų klausytis, gerėtis nuosakia balsų linija. Sklido žodžiai aiškia tarsena ir visa ši vokaline muzika, sukurta pagal literatūrinių tekstų, maloniai žavėjo kiekvieną. Publika ilgai plojo ir vėliau palankiai komentavo, kad ne tik melodijos širdį gloste, žodžiai tolygiai buvo aiškūs, suprantami. Los Angeles jauni-

mo ansamblio pasirodymas — gerai paruošta programa, matyta prieš keletą mėnesių ansamblio jubiliejinėje šventėje. Viskas vėl iš naujo sužibėjo šio gražaus jaunimo interpretacijoje. Po šokių pasirodė Strolis „Trio“ — fortepionas, smuikas ir jaunas, malonaus tembro balsas. Vienos šeimos trejetas pasirodė čia pirmąsyk: Paulius — sūnus muz. Fausto Strolis ir brolelis smuikininko Herkulo Strolis, yra vadovas, solistas, puikiai tinkamas lengvos populiaros muzikos žanrui. Jo repertuaro vertimai į lietuvių kalbą tikrai geri, sakysim „Oklahoma“; sulietuvinata per „Žemaičių krikštą“, R. Rodgers ir O. Hammerstein aranžuotė. Abiejų dienų programose, per pamaldas bažnyčioje ir dar „Linksmajame subvakaryje“ atlikę be nuovargio programą, šis „Trio“ kvalifikuoja užtarnautam pasisekimui. Linkėtina lakios vaizduotės šiuolaikinės muzikos vertimuose! Toliau Šventės programoje Bostono tautinių šokių ansamblis, Ivaškie- nės mokyklą perėjęs, dabar jau antros kartos šokių puoselėjamas „Sambūris“. Naida Šnipaitė vadovė ir programos pranešėja. Gražia lietuvių kalba ji dėkojo šventės komitetui už pakvietimą dalyvauti ir drauge su losangeliečiais atlikti savo programos dalį. Trys sesutės Grikaničiūtės su ritminiais instrumentais, garšakalbiais, gerai susidainavusios — profesionalės. Jų klausytis nenuobodu; galėjai kartu pritapti, šokti ar šiaip sau trenpti; ritmas našus, pagau- nantis. Pabaigai pirmosios dienos — „Rytai — Vakarai“, Bostono „Sambūris“ ir L.A. „Spindulys“, lakus šokių žaidimas, kaip geros nuotaikos lietuviška jaunystė. Tuo baigėsi pirmoji šventės diena. „Linksmasis subvakaris“ laukė viliojancias pažadas čia, parapijos salėje.

Sekmadienį šv. Mišios bažnyčioje. Giedoją viešnia solistė, Strolis „Trio“, Moterų vokalinių ansamblis ir Šv. Kazimiero parapijos choras. Bažnyčioje buvo daug žmonių, visi gerėjosi gražiu giesmynu; „Kyrie“ ir „Sanctus“ (Ričardo Soko) atliko Moterų ansamblis, vargonais palydėjo pats kompozitorius. „Apsaugok, Aukščiausias“, papildytas balsais choras atliko nuostabiai. Užteko mūsų dirigento vienos rankos visų dėmesiui, kad maldos žodžiai apimtų vokalinių intonavimą nuostabios melodijos giesmės visiems ir už visus. Reikšminga pamokslas pasakė kun. Stanislovas Anušis.

Buvo kartojama ta pati programa. Publikos prisirinko ir vėl pilnas kiemas. Žmonės buželiuose jie visi buvo labai gražūs ir vos tilpo šokių aikštėje, rimtai stengdamiesi „pataikyti“ į taktą. Publika entuziastingai jiems plojo, mokytojai Danguolei Varnienei palei visus išsivedant. Paskui pasirodė Moterų vokalinių ansamblis iš Čikagos, vad. muz. Soko, atliko ilgą repertuarą. Gražia apranga, daugmaž vienodo amžiaus ir neabejotino muzikinio išsilavinimo, jos melodiniai harmonizavę posūgiai; gera buvo jų klausytis, gerėtis nuosakia balsų linija. Sklido žodžiai aiškia tarsena ir visa ši vokaline muzika, sukurta pagal literatūrinių tekstų, maloniai žavėjo kiekvieną. Publika ilgai plojo ir vėliau palankiai komentavo, kad ne tik melodijos širdį gloste, žodžiai tolygiai buvo aiškūs, suprantami. Los Angeles jauni-

mo ansamblio pasirodymas — gerai paruošta programa, matyta prieš keletą mėnesių ansamblio jubiliejinėje šventėje. Viskas vėl iš naujo sužibėjo šio gražaus jaunimo interpretacijoje. Po šokių pasirodė Strolis „Trio“ — fortepionas, smuikas ir jaunas, malonaus tembro balsas. Vienos šeimos trejetas pasirodė čia pirmąsyk: Paulius — sūnus muz. Fausto Strolis ir brolelis smuikininko Herkulo Strolis, yra vadovas, solistas, puikiai tinkamas lengvos populiaros muzikos žanrui. Jo repertuaro vertimai į lietuvių kalbą tikrai geri, sakysim „Oklahoma“; sulietuvinata per „Žemaičių krikštą“, R. Rodgers ir O. Hammerstein aranžuotė. Abiejų dienų programose, per pamaldas bažnyčioje ir dar „Linksmajame subvakaryje“ atlikę be nuovargio programą, šis „Trio“ kvalifikuoja užtarnautam pasisekimui. Linkėtina lakios vaizduotės šiuolaikinės muzikos vertimuose! Toliau Šventės programoje Bostono tautinių šokių ansamblis, Ivaškie- nės mokyklą perėjęs, dabar jau antros kartos šokių puoselėjamas „Sambūris“. Naida Šnipaitė vadovė ir programos pranešėja. Gražia lietuvių kalba ji dėkojo šventės komitetui už pakvietimą dalyvauti ir drauge su losangeliečiais atlikti savo programos dalį. Trys sesutės Grikaničiūtės su ritminiais instrumentais, garšakalbiais, gerai susidainavusios — profesionalės. Jų klausytis nenuobodu; galėjai kartu pritapti, šokti ar šiaip sau trenpti; ritmas našus, pagau- nantis. Pabaigai pirmosios dienos — „Rytai — Vakarai“, Bostono „Sambūris“ ir L.A. „Spindulys“, lakus šokių žaidimas, kaip geros nuotaikos lietuviška jaunystė. Tuo baigėsi pirmoji šventės diena. „Linksmasis subvakaris“ laukė viliojancias pažadas čia, parapijos salėje.

Sekmadienį šv. Mišios bažnyčioje. Giedoją viešnia solistė, Strolis „Trio“, Moterų vokalinių ansamblis ir Šv. Kazimiero parapijos choras. Bažnyčioje buvo daug žmonių, visi gerėjosi gražiu giesmynu; „Kyrie“ ir „Sanctus“ (Ričardo Soko) atliko Moterų ansamblis, vargonais palydėjo pats kompozitorius. „Apsaugok, Aukščiausias“, papildytas balsais choras atliko nuostabiai. Užteko mūsų dirigento vienos rankos visų dėmesiui, kad maldos žodžiai apimtų vokalinių intonavimą nuostabios melodijos giesmės visiems ir už visus. Reikšminga pamokslas pasakė kun. Stanislovas Anušis.

Po programos vyko laimėjimai. Juos pravedė šventės di-

Hamiltono Moterų draugijos suvažiavimo dalyvės-narės ir viešnios. Iš kairės: I eil. — Z. Rikienė, A. Augaitienė, P. Žymantienė, M. Vaitonienė — pirmininkė, B. Kaitienė, viešnia iš Toronto. II eil. A. Giedrienė, viešnia iš Toronto, F. Venckevičienė, F. Šopienė, B. Akvėreikienė, D. Garkunienė, M. Kybartienė, G. Kazemekienė, A. Žilvitenė, R. Chromaitytė.

rektorius Viktoras Ralys. Puošnaus šakocio varžytines atliko lietuvių bendruomenės sumani darbuotoja Liuda Avizonienė.

„Lietuvių dienos“ atlikto; rengėjai suvedė sąskaitas, sudėlio likusį inventorių, dekoracijas. Lietuvių Bendruomenės apylinkė atliko didelį ir naudingą darbą ir parapijos kiemo gerovei. Kieme buvo įvestos naujos šviesos. LB apylinkės valdyba sumokėjo visas išlaidas. „Linksmojo subvakario“ visas pelnas paskirtas „Independent Lithuanian Radio“, kuris labai tinkamai aptarnauja klausytojus radijo laidomis kartą per savaitę anglų kalba. Ar pasiliko kiek izde po visų atsisakymų? Viena tikrai aišku, nėra skolos. Veltui dirbo visi rengėjai. Žvelgiant į metų pradžią, posėdžių laiką, dirbančiųjų amžių, galima stebėtis apsisprendimo ištvėrme.

Dienų šventės pabaigoje į sceną atžingsniavo 12 metų Justinas Gatautas, jau kurį laiką čia gydomas sužaloto veido rekonstrukcija. „Atėjau padėkoti už jūsų visų rūpestį ir globą man ir kitiems panašiai sergantiems vaikams. Norėčiau padėkoti visiems geradariams Bernardui Brazdionio eilėraštį „Aš, čia, gyva“.

Tiesi jo laikysena, graži, aiški tarsena nutildė visus kieme buvusius. O jis tik kalbėjo žodžius, sako juos nelyginant poterių, ne sau, bet iš savęs Lietuvių Dienų šventei, rengėjams, darbuotojams, dalyviams ir svečiams, parapijos kiemui, vėjo dvelkimui — „Aš, čia, gyva“.

Stasė V. Pautienienė

DETROIT, MI

SKAUTIŠKOS KŪČIOS

Detroito ir apylinkių Lietuviai kviečiami dalyvauti tradicinėje Kūčių vakarienoje sekmadienį, gruodžio 12 d. skautų ir skautėlių ruošiamose Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Ruošiamas skautėlių ir skautų šventė pradedama 4 val. p.p. iškilminga „Baltijos“ ir „Gabijs“ tuntų sueiga. Visi skautai ir skautės dėvi išieginėmis uniformomis. Po sueigos bus šventiška Kūčių vakarienė. Visi kviečiami. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Dainai Anužienei, tel. 517-545-0925. Kiekviena šeima bus prašoma prie Kūčių vakarienos prisidėti koku nors šiai šventei būdingu patiekalu. Kalėdų šventės švėskime visi kartu. Lauksime visų! Kvietia „Baltijos“ ir „Gabijs“ tuntai

KONKURSAS
JAUNIMUI

LB Detroito apylinkės valdyba š.m. lapkričio 7 dieną su-ruošė minėjimą skirtą dr. Vin- cui Kudirkai. Po pamaldu

Dievo Apvaizdos parapijos sa- lėje dr. D. Slavinskaitė skaitė išsamią paskaitą „Vincas Ku- dirka dirbęs tautai“. Meninę dalį puikiai atliko aktorė Vir- ginija Kochanskaitė, skaityda- ma V. Kudirkos kūrinius ir R. Zablockas — muzikinę pro- gramėlę.

Ta patia proga „Žiburio“ li- tuanistinėje mokykloje buvo paskelbtas poezijos, prozos ir meno konkursas. Konkurso laimėtojas: Jonas Paškus VIII sk. — rašinėlis, Svaja Mikolaitytė VII sk. — poezija ir Karina Paškuraitė V sk. — menas. Laimėtojai buvo apdovanoti pinigineis premijomis. Mes džiaugiamės ir sveikiname savo jaunuosius laimėtojus.

Alė Butkūnienė

NAUJŲ 2000 METŲ
SUTIKIMAS

Šv. Antano parapija ruošia Naujųjų 2000 metų sutikimą, penktadienį, gruodžio 31 d. Šv. Antano parapija tikisi su- silaukti 50 ar net ir daugiau. Dalyvavimas — 25 dol. asme- niui. Visų dalyvių lauks už- kandžiai, karšta vakarienė, gerimai, maloni nuotaika, smagi muzika šokiams, o daly- vių masinės parapijos aikštėje bus stropiai saugomos.

Vakaras bus pradėtas 7:30 val. v. šv. Mišiomis, Šv. Anta- no bažnyčioje. 8:30 v.v. koktei- liai šventiškai papuoštoje sa- lėje, 9 v.v. karšta vakarienė, 10 v.v. muzika ir šokiai ir 12 v. vidurnaktį — džiaugsming- gas Naujųjų 2000 metų sutiki- mas su šampanu ir bučiais. Smulkesnės informacijos tei- kia Regina Juškaitė-Švobienė, darbuotojės tel. (313) 396-0389 ir namų tel. (248) 547-2859. Prašome užsiregistruoti iki gruodžio 22 d. Visi maloni- ai kviečiami ir laukiami. Su- tikimą ruošia Šv. Antano pa- rapija.

Regina Juškaitė-Švobienė

HAMILTON, KANADA

KATALIKIŲ MOTERŲ
DRAUGIJOS ŠVENTĖ

Kanados Lietuvių katalikių moterų draugijos Hamiltono skyrius š.m. lapkričio 6 ir 7 d. šventė savo veiklos 50 metų sukaktį.

Pirmininkė M. Vaitonienė trumpai bet išsamiai nušvietė draugijos darbus ir pakvietė draugijos narę A. Žilvitenę praversti programą. Hamiltonietės, jų šventės proga sveiki- no: K.L.M. centro dvasios va- das prel. J. Staškevičius. Centro valdybos pirm. A. Sun- gailienė, HLB pirm. B. Mačys, Hamiltono Ateitininkų vardu D. Trumpickienė, Toronto Lie- tuvos Kankinių parapijos draugijos pirm. A. Augaitienė, Delhi-Tillsonburg — T. Par- gauskienė, Toronto Prisikeli- mo parapijos draugijos — V.

Seminkevičienė. Taip pat ir as- trumai grįžau į anas dienas, kai atvykėliai „dypukai“ savo gera širdimi ir aukomis, nors tušiomis kišenėmis, su neiš- senkančios energijos pasi- šventusiu kun. J. Tadarauku, remontavo bažnyčią, pastatė jaunimui salę, kunigui gyve- namą namą. Taip buvo sukur- ta Vilniaus Aušros Vartų pa- rapija, kurios viduje katalikės moterys išplėtė savo veiklą be- sitiesiančiai jau 50 metų. Raštu sveikino Montrealio draugija — G. Kudžmienė. Visos džiau- gėsi nuveiktais darbais ir lin- kėjo Dievo palaimos ateičiai. Į sceną iškvieta Toronto „Dai- na“ — seketatė, vadovaujama Turūtaitės. Deklamavo A. Žil- vitienė ir E. Kairienė. M. Vaitonienė iškvietė buvusias pir- mininkes ir prisegė joms gė- les. Padėkojo svečiams, gau- siai susirinkusiems kartu švesti šią jubiliejinę šventę.

Prieš vakarienę kun. J. Liauba, OFM, pasveikino draugijos narses, svečius ir su- kalbėjo maldą. Vakarienė pra-ėjo jaukia nuotaika.

Sekmadienį, tautiniais dra- žiais pasipuotusios, su savo vėliava dalyvavo šv. Mišiose — padėka Dievui — kurias aukojų kun. J. Liauba, OFM. Po šv. Mišių susirinkome Jaunimo centre, kur ant gra- žiai gelėmis papuošto stalo laukė gausu suneštų įvairių gardumynų, tai vis darbščių moterų. Dieve, palaimink jų darbus.

Pr. Žymantienė

WORCESTER, MA

ŠVENTĖME LIETUVOS
KARIUOMENĖS
ŠVENTĖ

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa lapkričio 22 d. suruošė Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės įkūrimo 81-ri- metų sukakties minėjimą.

Šauliai organizuoti su vė- liauomis dalyvavo 10 val. r. Šv. Kazimiero parapijos baž- nyčioje aukotos šv. Mišiose už karius, šaulius, partizanus, ir visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Mišias kiekvienais metais užsako šaulių kuopa.

JAV prezidentinis kandidatas, Texas valstijos gubernatorius George W. Bush š.m. lapkričio 11 d. lankėsi Michigano valstijoje. Susitikime su remėjais lietuviams atstovavo remėju Michigane komiteto narys Jonas Urbanas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorės — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkešis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Šią dieną šventėme ir Kris- taus Karaliaus šventę.

Šv. Mišias aukojų ir pa- mokslą pasakė parapijos adm. kun. Antanas Nockūnas, MIC. Aukojimo dovanas nešė kuopos vadas Arūnas Grigalaus- kas ir sesė šaulė Ona Pajė- dienė. Giedoją parapijos cho- ras, vadovaujamas vargoni- ninkės Onos Valinskienės. Po Mišių sugiedota „O Kristau, pasaulio valdove...“.

Šauliai su vėliavomis bei šventės dalyviai išsiriavo šventoriuje prie Žuvusiemis už Lietuvos laisvę paminklo trumpoms žuvusių pagerbimo iškilmėms. Vadovavo šaulių kuopos vadas Arūnas Grig- lauskas. Maldą sukalbėjo Mi- šias aukojęs kunigas. Šaulės Janina Miliauskienė ir Vanda Ramonienė padėjo vainiką gedulingai skambant bažny- čios varpams. Žodį tarė Wor- cesterio lietuvių organizacijų pirmininkas Petras Molis, ku- riame priminė, ne tik Lietuvos kariuomenę, bet kvietė padėti Lietuvai, kuri žengia sunkiu keliu, ypač nepamiršti našlai- čių. Giedojome „Marija, Mari- ja...“

Grįžome atgal į parapijos salę po bažnyčią, kurioje buvo tęsiamas minėjimas. Susirinkusius pasveikino Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos vadas Arūnas Grigalauskas. Šventės prelegentu buvo pakviestas chemijos mokslų daktaras Vy- tautas Užgiris. Paskaitininkas pasigėrėjo ir padėjo taip gausiai susirinkusiems. Pa- reiškė, kad praėjusiais metais šiai šventei buvo paruošęs paskaitą apie Nepriklausomos Lietuvos kariuomenę, bet nuo to laiko didelių pakeitimų ne- įvyko, todėl kalbėsias apie dr. Vinco Kudirką, didelį mūsų tautos atgimimo žadintoją, ku- rio jau 100-sias mirties me- tines šimt minime. Paskaiti- ninkas atskleidė daug dr. Vinco Kudirkos atliktų darbų, supažindino su jo gyvenimu, padėklamavo ištraukas kai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un- to
diplomu, lietuviams sutarkys dantis
už priemamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaltame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
ANDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akū ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

kurių jo eilėraščių, net ir ke- letą posmelių padainavo. (Dr. V. Užgiris yra ne tik puikus kalbėtojas, deklamatorius, bet ir gražų balsą turintis daini- ninkas). Dr. Vincas Kudirka žymiai daugiau būtų savo dar- bais pasitarėvęs Lietuvai, jei negailėstinga džiūvos liga ne- būtų jo gyvenimo nuotraukai, jam esant vos 41 metų am- žiaus. Tačiau mūsų tautoje jo darbai gyvi ir šiandien. Juos visus vainikuoja jo sukurta Lietuvos himnas, kurį gieda- me ne tik mes, bet giedoją ir mūsų broliai, sesės, užkaltau- se vagonuose tremiami į Sibi- rą ir paslapčiomis ten gyven- dami. Baigdamas dr. V. Užgi- ris pareiškė, kad Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa neapsi- vyklė pasirinkdama jį kuopos globėju. Minėjimą baigėme Lietuvos himnu. Gausiai susi- rinkusieji paskaitininkui pa- dėką išreiškė plojimais, o kuopos vadas Arūnas Grigalaus- kas gyvu žodžiu.

Po to visi buvo pakviesti pa- siaištinti šedų šaulių pa- ruoštais užkandeliais ir ka- vute.

J.M.

AR REIKĖJO SUSIDĖTI SU „WILLIAMS“

ZENONAS PRŪSAS

Per derybų su „Williams International“ laikotarpį, užtrukusį net 18 mėnesių, lietuviškoje spaudoje šiuo klausimu buvo daug diskusijų. Gaila, kad jose vyravo ne faktai, logika ir sveika nuovoka, o jausmai ir demagogija, iš dalies surišta su būsima Seimo rinkimais. Nebuvo ir šį sanderį pažvelgti iš grynai lietuviškos perspektyvos: ar ši sutartis yra naudinga, kad ateityje būtų išvengta Rusijos „globos“? Per šiuos ginčus išryškėjo, kas Lietuvos politikoje yra rusofilas ir kas juo nėra. Kas nori Lietuvą orientuoti į Rytus, ir kas į Vakarus? Atrodo, kad demagogijoje pasirodė gabesniais rusofilai, kurie, naudodami sovietiniais laikais įgytą apmokymą, sugebėjo įtikinti didelę lietuviškos visuomenės dalį, kad šios sutarties pasirašymas buvo didelė klaida. Jei ši nuomonė nebūtų atitaisyta, per ateinančius laikus įgytą apmokymą, sugebėjo įtikinti didelę lietuviškos visuomenės dalį, kad šios sutarties pasirašymas buvo didelė klaida.

Jei ši nuomonė nebūtų atitaisyta, per ateinančius laikus įgytą apmokymą, sugebėjo įtikinti didelę lietuviškos visuomenės dalį, kad šios sutarties pasirašymas buvo didelė klaida. Jei ši nuomonė nebūtų atitaisyta, per ateinančius laikus įgytą apmokymą, sugebėjo įtikinti didelę lietuviškos visuomenės dalį, kad šios sutarties pasirašymas buvo didelė klaida. Jei ši nuomonė nebūtų atitaisyta, per ateinančius laikus įgytą apmokymą, sugebėjo įtikinti didelę lietuviškos visuomenės dalį, kad šios sutarties pasirašymas buvo didelė klaida.

Man žinomi yra tik tie faktai, kurie buvo minimi spaudoje. Vienas jų yra tai, kad per praėjusius 18 mėnesių Mažeikių bendrovė turėjo 300 milijonų litų nuostolių ir kad juos Lietuva turėjo įmokėti, prieš pasirašant sutartį. „Williams“ įmokėjo 600 milijonų litų, arba 150 milijonų dolerių. Jei sutartis su „Williams“ būtų buvusi pasirašyta 18 mėnesių ankščiau, šių 300 milijonų nebūtų reikėjęs mokėti. Delsimas brangiai kainavo. Kas kaltas dėl šių nuostolių, patirtų Mažeikių bendrovei? Vienas kaltininkas yra Rusijos „Lukoil“ bendrovė, kuri ketletą kartų sustabdė naftos pristatymą. Dėl to keletą kartų po kelias dienas įmonė negalėjo dirbti. Pagal spaudoje skelbiamus duomenis, vienos dienos gamybos praradimas bendrovei kainuoja vieną milijoną litų. Nežinau, kiek dienų taip buvo prarasta, bet spėju, kad ne daugiau, kaip 50. Tai būtų tik 50 milijonų litų. Kur dingę likusieji 250 milijonų? Kas kaltas? Kiek žinau, išskyrus patį direktorių, kuris buvo lietuvis, didžioji dalis įmonės vadovaujamo ir gamybinio personalo buvo rusai. Nežinia, kiek šioje įmonėje reikiama Rusijos mafija ir kiek bendrovės vadovai buvo su ja susirėkę. Įtarimų yra. Spaudoje buvo rašyta, kad Lietuvos prokuroras kelia kriminalines bylas kelioms bendrovės vadovybės nariams. Taip pat bendrovę perėmusi „Williams International“ keičia vadovaujantį personalą savais žmonėmis, nes gal ir ji esamaisiais nepasitiki. To nebūtų drįsusi daryti Lietuvos valdžia: būtų pajūjusi Maskvos.

Jei būtų buvęs atmetas „Williams“ pasiūlymas, kokius kitokius pasirinkimus turėjo Lietuva? Kiti Vakarų investuotojai be abejo matė, kad dabartiniam stovyje tai yra nuostolius nešanti įmonė. Kad ją padarius pelninga, pritaikant Vakarų rinkoms, reikėtų joje investuoti daug milijonų dolerių, o gal ir visą milijardą. Todėl kada buvo vedamos derybos su „Williams“, niekas iš vakariečių nebando su ja varžytis, kaip tokiais atvejais yra daroma Amerikoje (prisiminkime tik dabartines labai piktas Pfizer, Inc. bendrovės varžybas su American Home Products Corp. dėl Warner-Lambert Co įsigijimo). Mums lyg ir siūlėsi Rusijos „Lukoil“, bet su ja artimesnis susirėmimas būtų buvęs prieš Lietuvos valstybinius interesus. Sėdėtum Maskvos kišenėje ir krizės atveju priklausytum nuo jos malonės. O pati Lietuva neturi atliekamo milijardo dolerių, kad padarytų Mažeikių bendrovę modernia ir pelninga. Tiek pinigų pasiskolinti nebūtų lengva. Todėl esamos sąlygos 33 proc. Mažeikių akcijų gal ir nebuvo vertesnės daugiau, negu 600 milijonų litų, kurie buvo gauti iš „Williams“.

Kad jų neprarastų, pagal sutarties planus, „Williams“ turės dar daug investuoti. Sunaudojant patikėti, kad didelė bendrovė investuotų nemažą sumą į kitą beveik bankrutuojančią bendrovę, jei neturėtų planų, kaip ją padaryti pelningą. Už tokių dalykų Amerikoje bendrovės vadovai praranda gerai apmokamas tarnybas.

Jei „Williams“ pavyktų padaryti Mažeikius moderniška ir pelninga įmone, gal tada būtų atgaivintas naftos paieškosimas Baltijos jūroje. Buvo rašyta, kad prie Baltijos jūros randama nafta yra labai geros kokybės ir tinka gamybai aviacijos kuro, kuris yra geresnis už automobiliams naudojamą gazoliną. Ką gali žinoti: Baltijos jūroje ras-

„Lanko“ šeimų stovyklos, š.m. rugpjūčio mėn. vykusios netoli Seattle, WA, dalyviai. I eil. dešinėje — tėvų komiteto pirm. Inga Gaurienė.

LIETUVIAI PROTESTUOJA PRIEŠ GENOCIDĄ ČEČENIJOJE

AIDAS KALNIŠKIS

Lapkričio 5 d. prie Rusijos, Norvegijos ir JAV ambasadų Vilniuje įvyko piketai, kurių dalyviai protestavo prieš Rusijos vykdomą čečėnų tautos genocidą bei reikalavo aktyvesnių tarptautinės bendrijos veiksmų, sutrūkdant agresiją. Protesto akcijoje, kurią inicijavo kauniečių Čečėnijos nepriklausomybės remimo komitetas, dalyvavo keliasdešimt žmonių — įvairių politinių ir visuomeninių organizacijų atstovai. Su Čečėnijos ir Lietuvos vėliavomis, genocidą ir pasaulio abejingumą jam smerkiančiais plakatais prie Rusijos ambasadų atėjo demonstrantai, kurie rinko parašus po peticijomis tarptautinių organizacijų vadovams, savo kalbose pabrėžė pokario Lietuvos ir šiandienos Čečėnijos analogijas, kuomet okupacijai besipriešinant aktyvioji tautos dalis paskelbiama „bandi-

tų formuotėmis“ ir „legaliai“ pasmerkiama sunaikinimui, o, prisidengiant „teroristų“ medžiokle nesiliaujančiais bombardavimais ir masine tremtimi, naikinami civiliai gyventojai. Šiuo metu į kaimyninius regionus kaip karo pabėgėliai jau pasitraukė apie 200,000 Čečėnijos gyventojų, faktiškai tai yra antrasis tautos ištreimimas, panašus į tą, kurį sovietai įvykdė 1944 m. vasario mėn., visus čečėnus ir ingušus išveždami mirčiai į Kazachstaną ir kt. tyrus.

Piketo dalyviai norėjo įteikti protesto peticiją Rusijos ambasadoms atstovams, tačiau buvo atsakyta, kad kaimyninės šalies pasiuntiniai „pietauja“ (plg. Kremliaus taktiką Lietuvos atžvilgiu 1991 m.). Nesu laukus ambasadų darbuotojų, piketuotojai patraukė prie Norvegijos atstovybės, kur išėjusiam ambasadoriui įteikė Čečėniją remiantį pareiškimą ir išsake reikalavimą, kad šiuo metu ESBO (Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai) pirmininkaujantis norvegas Knuta Vollebek efektyviau gintų pagrindines čečėnų tautos teises. Prie Jungtinių Valstijų ambasadų skanduota „Freedom for Chechnia“ („Laisvė Čečėnijai“) ir „No money for Russia!“ („Nėduoti pinigų Rusijai!“). Išėjusiam prie demonstrantų ambasados darbuotojui šie reikė pasipiktinimą „dviguba“ pasaulio galingųjų morale: Kosovo albanų genocidas nelaikomas „Jugoslavijos vidaus reikalu“, o Rusijos naikinamiems čečėnams, atrodo, taikomos kitokios taisyklės, Vakarai finansiskai remia karą kariau-

ta nafta už 20-30 metų gal padarys Lietuvą ir Latviją turtingomis šalimis, kaip Šiaurės jūroje rasta nafta padarė neturtingą Norvegiją turtingą, o Skandinavijos valstybę.

„Williams Companies, Inc.“ bendrovė, kurios padalinys yra „Williams International“, yra gana didelė, šakotos veiklos, sparčiai auganti bendrovė. Jos metinė apyvarta nuo 3.5 milijardų dolerių 1996 metais pakilo iki 8.3 milijardų 1999 metais. Jos centras yra Tulsa mieste, Oklahomos valstijoje. Ji paskirsto gamtines dega-masias dujas po visą Ameriką, naftos produktus po Vidurio Vakarų valstijas, vykdo prekybą energijos srityje ir taip pat aptarnauja telekomunikacijų įrengimus.

Vadovas su pasididžiavimu linksniau Jono Žiauriojo ir Kotrynos Didžiosios vardus bei nuopelnus rusų tautai. Nėvengė minėti lenkų, kurie užpuolimo metu, nusiaubė Maskvą.

Po pietų autobusu vyko apžiūrėti miesto ir žymesnių vietų. Pravažiavome pro olimpinis pastatus, kurių viename — viešbutyje „Cosmos“ — buvome apgyvendinti, nes jis specialiai statytas olimpiados svečiams.

Lankant Kremlį, matėme nesiliaujančias eiles sovietinių turistų prie Lenino mauzoliejaus. Lietuvai lyjant, kelių kvartalų ilgumo eilės turistų slinko pro Leniną.

Po miesto apžiūrėjimo mus pravedė pro valdiškus pastatus, universitetą, ir vis kaip kliudydavome Kremliaus apylinkes. Vis dėlto Kremlius yra ir liko dėmesio centre. Matėme prie vienos parduotuvės didoką eilutę žmonių, norinčių įsigyti ką? Batus. Batų trūkumas jaučiamas vi-

jančią valstybę. Abiejų Vakarų ambasadų darbuotojai žadėjo piketuotojų reikalavimus perduoti savoms vyriausybėms.

Lietuvių akcija sinchroniškai gerai sutapo su pasaulio viešosios nuomonės poslinkiais: paskutinėmis dienomis kaip niekad ryžtingai aukščiausi JAV pareigūnai Rusijos valdžią paragino konfliktą spręsti derybomis ir — pirma — kaltino ją Ženevos konvencijų pažeidimais. Gružijoje viešintis popiežius Jonas Paulius II taip pat kvietė visomis jėgomis siekti taikos su reguliavimo Čečėnijoje, Abchazijoje ir Kalnų Karabache. Viltį, kad pietietai ir tai, kad piketai prie ambasadų susilaukė gana didelio žurnalistų dėmesio, buvo paminėti pagrindinėse šalies televizijose.

Čečėnijos atstovė Lietuvoje Aminat Saijeva, dėkodama už solidarumą jos tautai reikšmingais lietuviams, sakė: „Jei laisvės siekiantys Čečėnijos žmonės galėtų dabar tai matyti, jiems tai būtų didelė moralinė parama“.

* Baltarusijos ambasada

Vilniuje pranešė, kad daugiau nei pusmetį kalinto ir antradienį paleisto į laisvę buvusio premjero Michail Cigir byla perduota teismui. Trečiadienį išplatintame ambasados pranešime spaudai sakoma, kad paleidimas susijęs su parengtinio tardymo pabaiga, tikintis, kad laisvėje M. Cigir netrukdytų teisingumo vykdy-mui, bei siekiant pademonstruoti humaniškumą. M. Cigir buvo įkalintas, kai jis bandė kandidatuoti per opozicijos su- rengtus Baltarusijos prezidento rinkimus, kuriuos Aleksandr Lukašenka administracija sužlugdė. (BNS)

Vadovas su pasididžiavimu linksniau Jono Žiauriojo ir Kotrynos Didžiosios vardus bei nuopelnus rusų tautai. Nėvengė minėti lenkų, kurie užpuolimo metu, nusiaubė Maskvą.

Po pietų autobusu vyko apžiūrėti miesto ir žymesnių vietų. Pravažiavome pro olimpinis pastatus, kurių viename — viešbutyje „Cosmos“ — buvome apgyvendinti, nes jis specialiai statytas olimpiados svečiams.

Lankant Kremlį, matėme nesiliaujančias eiles sovietinių turistų prie Lenino mauzoliejaus. Lietuvai lyjant, kelių kvartalų ilgumo eilės turistų slinko pro Leniną.

Po miesto apžiūrėjimo mus pravedė pro valdiškus pastatus, universitetą, ir vis kaip kliudydavome Kremliaus apylinkes. Vis dėlto Kremlius yra ir liko dėmesio centre. Matėme prie vienos parduotuvės didoką eilutę žmonių, norinčių įsigyti ką? Batus. Batų trūkumas jaučiamas vi-

Danutė Bindokienė

Neramumai Seattle mieste

Kas gyvena šiame krašte 60-tame dešimtmetyje, be abejo, gerai prisimena demonstracijų, neramumų ir riaušių vaizdus, kone kasdien besikartojančius įvairiose vietovėse. Pyktis, iš minios besiliejančios užrašais, žodžiais ir sugniaužtais kumščiais, policijos ir net tautinės gvardijos pastangos sustabdyti demonstruojančius dažnai panaudojant net pačias kraštutiniausias priemones: akmenų krušą, išdažytą paroduotųjų langai ir gatvės išdrabstyti prekių likučiai; gaisrų dūmai ir asarinių dujų rūkas... Tai buvo suirutės laikotarpis, vis tik vedęs į nemažus pasikeitimus, kurių svarbiausiu galime laikyti lygių pilietinių teisių juodosios rasės amerikiečiams pripažinimą. Iš laiko perspektyvos žvelgiant, nors jokių būdu negalime pateisinti šiurpių anuometinių įvykių, be jų vargiai tie pasikeitimai būtų padaryti.

Šias mintis išsukauja panašūs vaizdai Seattle mieste, kur turėjusios būti ramios ir „kultūringos“ demonstracijos prieš Pasaulinės verslo organizacijos (PVO) tarptautinę konferenciją pavirto bauriomis riaušėmis. Demonstruojantys tikslą, atrodo, nepasiekė, konferencijos sustabdyti nepavyko. Net prezidentas Clinton nepakeitė savo planų šį trečiadienį atvykti į Seattle ir dalyvauti pasitarimuose. Vis tik Valstybės sekretorė Madeleine Albright, turėjusi kalbėti trečiadienį, negalėjo pro demonstruojančių minias patekti į konferencijos atidarymo ceremonijas (manoma, kad dalyvauja per 20,000 protestuotojų), nepaisant policijos ir tautinės gvardijos karių pastangų minias išsklaidyti. Šio krašto vyriausybė, planavusi konferenciją ir pasirodusį pasirodyti, kaip laisvosios rinkos vadovė, ir tuo pačiu Pasaulinės verslo organizacijos svarbiausia „spiritus movens“, turi šiandien raudonuoti prieš konferenciją suvažiavusių užsienio valstybių atstovus.

Tad kodėl tos demonstracijos? Kokie priekaištai daromi Pasaulinei verslo organizacijai, kurią taip vertėsi komunistinė Kinija ir taip džiaugėsi, kai neseniai jos svajones išsipildė — buvo priimta nare? Pasaulinė verslo organizacija dar nesena institucija — gyvuojanti apie penkerius metus. Jai priklauso 135 valstybės, bet yra dar nemažai norinčių tapti jos naremis. Organizacija skatina ekonominę

plėtrą, reguliuoja tarptautinius prekybos bei įvairaus verslo ryšius, ypač daug prisideda prie besivystančių kraštų ekonomikos pakilimo dėl sudaromų sąlygų įvairius gaminius bei produktus eksportuoti į užsienį. Be to, įsijungė į Pasaulinę verslo organizaciją, visi šie turi laikytis jos nuostatų, ypač eksportuojant maisto produktus, pasirūpinti aplinkosauga, o taip pat daugiau dėmesio kreipti į darbininkų teises, darbo sąlygas, atlyginimą (PVO griežtai pasisako prieš jaunamiečių vaikų darbą fabrikuose bei įvairiose gamyklose).

Visa tai sutartyse ir kituose dokumentuose atrodo labai patraukliai, bet iš esmės PVO yra gan trapi, tad tikėtasi šio suvažiavimo Seattle mieste metu ją sustvirtinti, geriau nusakyti tikslus ir priemones jų siekiant. Šiems planams nemažai neigiamos įtakos, be abejo, turės ir demonstracijos. Galbūt didžiausia problema yra tai, kad paragrafai sutartyse neatspindi tikrovės: nėra jokių ypatingų priemonių patikrinti, ar visos PVO naros laikosi pažadų, o jeigu atsitikdavo reikalingas privesti tuos pasizadejimus įvykdyti, kyla daug nepasitenkinimo, kaip atsitiko šią vasarą su importuojamais bananais Europoje ar hormonais „pagerinta“ jautiena...

Seattle protestuotojų minia labai marga: į ją įsijungę gamtosaugininkai, įvairių darbininkų, ypač su verslu susijusių, unijų atstovai, „žalieji“, žmogaus teisių gynėjai, vartotojų apsauga besirūpinantys, gyvulių augintojai, plieno bei kasyklų darbininkai ir galbūt ne viena dešimtis dykinėjančių jaunuolių, atradusių patogią progą patriukšmauti ir „pakariauti“ prieš teisėtvar-ką. Daugelis taip pat yra nepatenkinti, kad Pasaulinė verslo organizacija, kurios svarbiausias centras yra Ženevoje, yra valdoma tarptautinio biurokratų kadro, pataikaujancio kai kurių užsienio didžiųjų įmonių (gerai už tas „lengvatas“ atsiliginančių) užgaidoms, bet per daug nesirūpinančio organizacijos tikslų įgyvendinimu. Tad manoma, kad, kol tas nepasikeis, ir Seattle konferencija neatneš reikalingų nutarimų, neparamstys įstančių PVO sienų. Gaila tik, kad nukentės daug Seattle miesto verslininkų ir, žinoma, demonstruotojų...

kasdieninė. Prieš viešbutį „Cosmos“ yra paminklas astronautams, kuri visiems rodo, o iš viešbučio lango ir važiuojant autobusais toluose matyti TV bokštas, ne tik Maskvos, bet ir visos sovietijos pasididžiavimas. (Bus daugiau)

pilka, nors žmonių apranga nebelaibi skyrėsi nuo mūsų. Jau-nimas net tvarkingiau redosi, kaip amerikiečiai. Teko pasie-tėbėti ir įkaušusių žmonių. Dienos metu matomi žmonės daugiausia yra ekskursantai iš kitų sovietijos miestų, todėl apranga daugiau šventinė, ne-

Sesers Genutės kieme, kur artimieji dažnai susirinkdavome pasikalbėti.

LIETUVA PRIEŠ 15 METŲ

ANTANAS JUODVALKIS

Nr.2
(Tęsinys)

Gavęs atsakymą, deda ant vizos antspaudą ir grąžina laukiančiam. Ši procedūra trunka vieniems trumpiau (moterims), kitiems truputį ilgiau.

Po to, sulaukę lagaminų, stojome į eilę muitinės patikrinimui. Užpildėme deklaraciją apie turimą valiutą ir brangenybes (aukso žiedus, grandinėles, apyrankes). Lagaminus peršvietė, pamatė vežamas knygas ir kitą inventorių. Užkliuvo už Lietuvos fondo leidinio ir teko aiškinti turinį ir paskirti. Kadangi buvo ir mūsų šeimos pora nuotraukų, tai aiškinimą Uosis nukreipė į šeimos istoriją. Muitininkė, pasitelkusi viršininką, pasitarė ir knygą praleido, o kito lagamino net netikrino, nes pora Egles eileraščių knygelė buvo įvyniotos ir džinsus ir, matyti, šviečiant neparodė.

Mūsų grupė susidėjo iš vienuolikos asmenų. Einant per muitinę, prisistatė ir Inturisto vadovė, lietuvaitė iš Vilniaus, labai maloni, jauna moteris, kaip vėliau paaiškėjo, turinti vyrą ir poros metų dukrelę. Šia profesija vertiasi jau trečius metus.

Sutvarkius visus formalumus, Inturisto autobusu, po valandos kelio, pasiekėme viešbutį „Cosmos“, kur mūsų laukė vakarienis. Patarnavo formaliai apsirengęs vyras (su juoda eilute ir „žvirbliu“ pakaklėje), bet vakarienis mūsų nepatenkino — nepakankamai iškępęs kiaušienos kepsnys. Jei būtų buvęs jautienos kraujuojantis kepsnys, tai daugelis būtų valgę, bet dabar visi grąžinome, virtuvėje bandė pakepti, bet iš to nieko neišėjo.

Maskvos apžiūrėjimas

Pusryčiams liepos 11 d. šve-diškas stalas — daug daržovių, o ir šilto galima gauti: kiaušinius ar kiaušieninę. Kiaušiniai vos sušilę — balty-mais ir tas tebebuvo skystas. Po pusryčių — Kremliaus apžiūrėjimas. Mūsų vadovės ir vietinio vadovo vedini, apžiū-rėjome komunizmo tvirtovę, o lietutis visą laiką krapnojo, todėl visi stengėsi sustoti tarp vartų, nišų ir kitų dengtų praėjimų. Ekskursijų daug, būrelis po būrelio ejo ir ejo. Įeinant į Kremliaus tvirtovę, iš Uosio atėmė krepšelių su fil-mais, bet leido nešti foto aparatą, o moterims didesnius rankinukus liepdavo palikti specialiame kambaryje milici-jos būstinėje. Išeinant krepšį grąžino. Daug cerkvių su gau-siais meno turtais, o taip pat ir auksinėm boniom. Viskas, ką rodė ir pasakojo, nėra ko-munistų nuopelnas, bet krau-gerių carų sukauptos vertybės — meno turtai.

LAPKRIČIO 29-TOJI

Antano Paulavičiaus eilėraštis parašytas partizanų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagai pagerbti:

Aš su jumis esu,
aš nemiriau, manęs ne nesusauė,
aš su jumis brangieji tebesu.
Jie mane pjaustė, spardė, spjaudė, neįveikė,
aš gyvas po kankinimų baisių.
Jie mirtinai manęs nenukankino, neišnarstė,
aš gyvas tarp gyvųjų gyvenu.
Aš iš tų kapų be kauburelių,
iš tos duobės be karsto,
iš tų sušarų tų dainų,
bet nesusaučytas ateinu.

Pastatė kameroj šaltą manę prie sienos,
kad nematyčiau budelių užrišo man akis,
pro miglą mačiau, atpažinau kiekvieną
Tai Sniečkus, Suslovas, Sušanskis duobkasy,
kai išgirdau komandą rusišką „ogon“,
ne aš, tai jie nuginzdo nežinon klaiķion,
ne aš sušaudytas buvau
žvarbioj rudens naktį,
o jie, kulka įstrigo budelių širdy.
Aš nemiriau, manęs jie nesusauė,
su jumis šių valandų esu.
Aš išgirdau kaip laisvės varpas gaudė,
giedojau už Lietuvą Tėvyne
su asarom visu balsu.

Buvau aš jumis ir rūgščią sausio naktį,
prie laužo šildžiausi išsukinėtas ka-
vėro rankas, meldžiausi „Viespatie, kad tik jėgų užtektų,
kol atsimu, suduž ta raudonoji pragaro banga,
SUDUŠ!“

Aš ateinu per Džukijos smėlėtą lauką,
aš nesusauė, aš gyvas kaip jisai, kaip tu.
Skubu į klasę, nes mokiniai manęs jau laukia,
vėl laiptais seminarjos lipu
su Birute kartu.

Žinau, ruduo ir šimet vėl medžius nuauksins,
šalna negailėstingai išbarstys lapus visus,
žinau, aš su tavim dukrelė, mano Aušė,
su Lietuva pakilusią į saulę, AŠ ESU.

Kas tų lapkričio 29-toji? Ši data daug kam yra nereikšminga. Paskutiniai keliai metai ši data mane tarsi sekioja, lyg nori kažką pasakyti. Lyg tai neužbaigtas darbas, kuris neišsėda iš mano minčių. Šią dieną prieš 42 metus buvo sušaudytas partizanas Adolfas Ramanauskas-Vanagas. Nesvarbu tie visi jam duodami titulai, jis buvo žmogus, paaugęs savo gyvybę už Lietuvą, už lietuvių.

Mudvieji keliai susiję 1936-1937 metais, jam lankant Lazdijų gimnazijos aštuntą, o man septintą klasę. Teko apie šešis mėnesius gyventi pas tą patį šeimininką ir gerai pažinti vienas kitą, bet tada kalbų apie gyvybės paaugėjimą už tėvynės laisvę nebuvo.

Beskaitydamas praeito pavasario Lietuvos spaudoje, 80 metų nuo jo gimimo minėjimuose, randu trumpus pranešimus, kad jis buvo areštuotas 1956.10.12 ir sušaudytas. Viskas taip greit įvyko, kad nebuvo laiko nei pagalvoti, ką su juo daryti. Tačiau įvyko visai ne taip. Čia visai užmirštama, kad jis praleido daugiau kaip 13 mėnesių KGB rūsiuose Vilniuje. Jau suėjimo dieną, po kelių ar keliolikos valandų po suėmimo, buvo nugabentas į ligoninę, kur daktarai, kaip pranešama „Lietuvos aid“ 1998.03.03 laidoj, surašė šį aktą:

„I klausimus neatsakinėjo, be sąmonės, periodiškai veido, viso kūno galūnių raumenų traukuliai. Pulsas vos juntamas, minkštas, kraujospūdis 60/40. Ligonis visais krūvinas. Masyvus tvarstis lytinių organų srityje permirkęs šviežiu raudonu krauju; nuėmus tvarstį, rasti didžiuliai kraujų krešuliai, ant kapšelio plati plessinė žaizda, užsikimšusi kraujų krešuliais, nėra abiejų kiaušinėlių, sėklidžių kanalėlių. Dešinioji akis užmerkta dėl hematomos ant viršutinio voko; ant viršutinio voko rastos plonos vielos ar vinių skersmens žaizdos, siekiančios akiduobę; daugybė įdreskimų pilvo srityje, pjautinė kairės rankos plaštakos 3-iojo piršto žaizda“.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas

Čia gydytojų kruopščiai surašytos visos išvirsinės žaizdos — kaip žmogus gali iškęsti tokias kančias. Tai tik pirmos dienos susitikimas su tar dytojais. Jį tardė ištisus metus. Sprendimas sušaudyti buvo paskelbtas tik 1957.9.23-25.

Taip ir norėtusi priminti tiems pareigūnams, ar tai būtų seimo, vyriausybės ar teisėsaugos, kurie dirba tik savo naudai, skriausdami savo brolius lietuvius, už kuriuos daug tūkstančių miško brolių paaunuje. Jau suėjimo dieną, po kelių ar keliolikos valandų po suėmimo, buvo nugabentas į ligoninę, kur daktarai, kaip pranešama „Lietuvos aid“ 1998.03.03 laidoj, surašė šį aktą:

„I klausimus neatsakinėjo, be sąmonės, periodiškai veido, viso kūno galūnių raumenų traukuliai. Pulsas vos juntamas, minkštas, kraujospūdis 60/40. Ligonis visais krūvinas. Masyvus tvarstis lytinių organų srityje permirkęs šviežiu raudonu krauju; nuėmus tvarstį, rasti didžiuliai kraujų krešuliai, ant kapšelio plati plessinė žaizda, užsikimšusi kraujų krešuliais, nėra abiejų kiaušinėlių, sėklidžių kanalėlių. Dešinioji akis užmerkta dėl hematomos ant viršutinio voko; ant viršutinio voko rastos plonos vielos ar vinių skersmens žaizdos, siekiančios akiduobę; daugybė įdreskimų pilvo srityje, pjautinė kairės rankos plaštakos 3-iojo piršto žaizda“.

Čikagos lietuviai 1972 m. vasarą demonstruoja prie Sovietų Sąjungos ambasados Vašingtone, protestuodami dėl S. Kudirkos. Nuotr. Lino Regio

SIDABRO VARPELIS KVIEČIA

Kai kurios žmonės jau vasarą nebeturėjo lešų atlyginti darbininkams už atostogas. Buvo užmokama gamtinam produktui. Gal neblogai, jei tai dešros, o ką veikti, gavus skardą? Antra vertus, kai reikės mokėti už telefoną, dujas ar elektrą, ar priims užmokęstę dešros ir skardomis?

Policijos biudžetas, jei ne apkarpytas, tai vis tiek neužtenkamas — trūksta lešų benziniui, automobilių taisymui. Rezultatas — policininkai patuliuoja pėsčiomis, ir avarijos vietas vaziuoja troleibus...

Atsventus dešimties metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejui, kai kurie statosi pilis, atstogauja egzotiskose šalyse, o kai kuriems tenka diržus vėl labiau ir labiau susiveržti. Ką bedaryti kai žmonės tris, keturis mėnesius vėluoja išmokėti algas? Tie vaikai vis valgyti prašosi, bežiūrint išaugę suplyšusius batus, o studijuojantys turi patys padengti dalį išlaidų. Ir kai kurie piliečiai dūsauja, kad dabar jau nebe, anie laikai, kai daug kas savaime atsirasdavo!

O užsienyje gyvenantys, labdara Lietuvai užsiimantys, dažnai svarsto, ar ta labdara dar Lietuvai reikalinga? Ar vienokia reikalingesnė ir svarbesnė už kitokią? Gal, jei viena organizacija kažką nusiuntė, tai jau kitoms nieko nebereikia siųsti? Jauciami meilę ir pareigą padėti Lietuvai atlaikyti šį sunkų ekonominį laikotarpį ir bent vienas vaikelis palengvinti gyvenimą.

Šilalė besirūpinanti „Saulutės“ narę Aldoną Ješmantienę šilaliečiai vadina „gerąja feja“. Rugėjos mėnesį laikraštėje „Šilalės artojas“ Carito reikalų vedėja Irena Judeikienė rašė: „Praktikuojame labdaros išvežiojimą seniūnoms ir mokykloms... Vien šį rudenį aplankė 10 pradinėjų ir pagrindinių mokyklų. Joms

išdaliname visą „Saulutės“ organizacijos (JAV) gautą siuntą. Ta pati organizacija pinigais remia mūsų rajono našlaičius, daugiavaikės šeimas, gabius vaikus“. Ji mini, kad per „Saulutę“ rasta rėmėja teikia stipendijas studentams ir tai yra „labai prasmingas reiškinys — kad gabūs, bet neturintys pinigų vaikai siekti mokslo ir būti naudingi Lietuvai“.

Daugiavaikės šeimos jauna motina, dėkodama už paramą, rašo: „Vyresnieji du sūneliai lanko mokyklą. Mokosi neblogai. Tomukas padeda man prižiūrėti mažesnius. Vyresnė tebedirba Klaipėdoje, važinėja apie 40 km. Gaila, kad darbdaviai ketvirtas mėnuo nemoka atlyginimo. Gera, kad vyro tėvai pensininkai, kritišku momentu iš varganos savo pensijos sušelpia mus. Ačiū Dievui, kad turime savo daržovę ir savo pienuką. Kai vyras gaus pinigų, pirksime paršuką...“

Kun. Antanas Gražulis, SJ, dėkovo už paramą Vilniaus Jėzuitų gimnazijos mokiniams. Sudaryta komisija pasikutinę „Saulutės“ nusiuntė auką paskirstė dvidešimčiai gerai besimokančių berniukų ir mergaičių, o apyskaitoje prie mokinių pavardžių tokie paaiškinimai: „Mama augina penkis vaikus, tėvas miręs. Šeimoje trys vaikai, mažos pajamos“, ir t.t.

Gausių šeimų bendrijos „Vilniaus šeimyna“, kuri apima apie 1,200 vaikų, vadovė Angelė Kostogrizienė „Saulutei“ dėkovo: „Dėkoju jums už siuntinius, kuriuos gavome rugpjūčio paskutiniomis dienomis. Labai ačiū už be galo tvarkingus ir kokybiškus drabužius, avalynę, vaikus, suaugusiems. Dėkojame už žaislus ir kitas smulkmenas. Padėkoti Juozukui Sidriui ir kitiems vaikams už padovanotus pieštukus, kreideles ir kitus reikmenis mokyklai. Juos sudėjome į pirmokėlių kuprines, kurias padovanojome 40 bendrijos pirmokų“.

Vilniaus psichikos centro psichologė ir psichoterapeutė Danguolė Išauskienė laisvę dėkovo „Saulutės“ atstovei Marytei Černiūtei už apsilankymą rugėjos mėnesį ir sakė: „Pokalbio eigoje paaiškėjo, kad organizuojantiems labdarą lietuviams kyla minčių apie jos prasmingumą. Mes tuo gerokai nustebom. Ekonominė padėtis Lietuvoje blogėja. Turta kaupiasi savo pavardė, nors ir nesitaiko į bendrapavardžio giminytę. Be to, pastebėjau, kad Vincas Kudirka buvo vienas pagrindinių Lietuvos atgimimo žadintojų, o jis, girdi,

trūksta lešų maistui, šilumai, aprangai...“

Žmonės, gyvenantys Lietuvoje ir gaunantys labdarą iš už jūrų marių, nežino, ir negali žinoti, kas jų dovanoja... Tačiau nėra abejonių, kad dažnai suselptasis širdyje dėkovo už jūsų gerumą. Jie jaučia jums nuosirdžią gilą, tylią padėką ir pagarbą. Taip dėkovo Motinos ir vaiko globos namai Marytei Černiūtei, kuri bėdama „Saulutės“ ryšininkė yra daug kartų išsiuntusi apklaušas Lietuvos Bendruomenės kraštų valdyboms bei vaikus remiančioms organizacijoms, kad labdara būtų geriau koordinuojama.

Atsižvelgiant į Lietuvos vaikų sunkią padėtį, lapkričio 20 d., į talpintuvą iš PLC 551 siuntinys su robais, avalyne, žaislais, mokslo bei higienos priemonėmis ir net keturiais invalidų vežimėliais („wheelchairs“). Su šia siunta kun. Jaučiui Kelpšai į Alytų iškelia ir Pal. J. Matulio mišijai prieš aštuonerius metus Aldonos ir Juozo Paleikų dovanoti vargonai. „Saulutės“ daiktų surinkimu ir pakavimu su dideliu pasiaukojimu rūpinasi Raminta Marchienė.

Šiuo metu Lietuvoje darbuojasi JAV aviacijos „Lieutenant colonel“ Robert Duda ir Paul Bamford, kurie, „Saulutei“ atstovaudami, suorganizavo talpintuvą įrangos Alytaus ligoninei bei stomatologijos kabinetai Kauno Kūdikų namams. „Saulutei“ apmokėjo jų transatlantinius bilietus, kad patys patikrintų ir išdalintų svarbų inventorių. Per Robert Dudą ir JAV aviaciją balandžio mėnesį Lietuva pasiekė lektuvus su skiepais, kurių pageidavo Lietuvos Sveikatos ministerija, JAV ambasada Lietuvoje ir kurios siuntė į kėjų koordinuoti su JAV Valstybės departamentu. Tuos ryšius išlyginti padėjo William Durbin bei jo brolis, Illinois senatorius Dick Durbin.

Per „Saulutės“ konkretaus vaiko remimo programą, apie 300 vaikų gauna 20 dol. kas mėnesį (t.y. 240 dol. per metus) nuo savo rėmėjų. „Saulutės“ išdą tvarko Ramunė Račkauskienė, o padėkas ir pakvitavimus išsiunčia sekretorė Aušra Saulienė.

Didesnį dalį surinktų lešų „Saulutei“ skiria tiesiogiai parremti našlaičius globojančias šeimas, daugiavaikės šeimas, vaikus su negale, bei studentus, studijuojančius Lietuvoje. Paremiami šeimyniniai bei parapajiniai globos namai. Nėdidelemis sumomis, kurios išreiškia moralinį pritarimą ir

TARP MŪSŲ KALBANT

PRISIMENANT SIMĄ KUDIRKĄ

Na, žinote, tas Kudirka tai kalbėjo kaip tikras Kudirka... Taip pasakė viena mūsų tautietė, išėdama iš perpildytos Maria Aukštėnienės mokyklos salės. Prieš 25 metus šioje salėje buvo surengtas pirmasis Čikagos lietuvių susitikimas su Simu Kudirka. Jame dalyvavo daugybė visokio amžiaus, visokios pakraipos lietuvių. Šis susitikimas, kaip retas, buvo surengtas bendruomenės ALTO, BALFO, Lietuvių Bendruomenės ir VLKO pastangomis.

Vieną kartą Simas Kudirka buvo paklaustas, ar jis, ko geriau, nėra Vincas Kudirkos gimnaitis? Jis atsakė, kad visi Suvalkijos Kudirkos tarpusavyje daugiau ar mažiau giminiuojasi. Taipgi pasakė, jog jis didžiuojasi savo pavardė, nors ir nesitaiko į bendrapavardžio giminytę. Be to, pastebėjau, kad Vincas Kudirka buvo vienas pagrindinių Lietuvos atgimimo žadintojų, o jis, girdi,

S K E L B I M A I

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turli Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapalis ir Off. Mgr. Aukso S. Karo kalba lietuviškai.
FRANK ZAPALIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8864
(773) 551-8864

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SILDYTVUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS
TEL. 773-585-6624

Išleikome patyrusio dažytojo su automobiliu. Kreiptis nuo 8 v. iki 10 v.v., tel. 847-908-9109. Kalbėti angliškai arba rusiškai.

773-585-9500

PATYS PIGIAUSI SKAMBUČIAI LIETUVŲ
IECOM 33 centai
Leidautis telefonu: 1-888-606-3427

paskatinimą, paremiamą Almos Adamkienės, Gražinos Landsbergienės bei „Kaimo vaikų“ fondo Reginos Švobienės labdara. „Dovana Lietuvai“ konferencijos metu Reginos Švobienė, dėkodama už gaunamą paramą, ir „Saulutės“ atsidėkojo medaliu, kurį „Saulutės“ pirmininkė Indrė Tijiūnienė padovanojo „Saulutės“ Floridos skyriui per jų atstovę, dalyvavusią konferencijoje — pirm. Birutei Kocienai, Reginali Snarskieni, dr. Birutei Preikštienai bei Violetai Avizienai.

Gruodžio 5 d. Lietuvių Dailės muziejuje Lemonte po 11 val. Mišių, „Saulutei“ ruošia tradicinį prieškalėdinį labdaros koncertą. Programą atliks pianistė Gintė Čepinskaitė, ir Ricardo Soko vokalinis moterų ansamblis. Kvietiami visi praileisti malonią valandėlę ir Kalėdų progą prisiminti vaikelius, prie apšalusių langelių laukiančių Kalėdų senelio...

Indrė Tijiūnienė

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
ofc. (773) 584-3959
home (708) 425-7140
pager (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuoseklių kainavimas veitui
- Perkaime ir parduodame namus
- Pensiininkams nuolaida

Century 21 KMEICK REALTORS
7822 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1800

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravims. [kainavimas veitui].

Vilniuje, „Žvėryne“, išnuomojamas nedidelis, pilnai apstatytas dviejų miegamųjų namas. Pirtis, uždaras kiemas, aikštelė mašinai, arti centro. Kreiptis telefonu: (011-3702)-75-28-25.

primestos visokios nedorybės ir net tėvynės išdavimas. O Simas Kudirka ryžtingai pareiškė: „Aš nesijaučiu kaltu, nes aš neišdaviau savo tėvynės Lietuvos. Aš nelaikau Rusijos, kuri dabar vadinama Sovietų Sąjunga, savo tėvyne“.

Jis, teismo salėje drąsiai kalbedamas, iškėlė okupantų atliktus nusikaltimus, lietuvių tautos siekimus ir pareikalavo Lietuvai laisvės. Sovietinio teismo sprendimu, jam buvo paskirta 10 metų griežto režimo bausmė darbo stovykloje.

Išėjimo lietuvių rūpestiui ir

JAV valdžios pastangoms, Si-

mas Kudirka buvo išlaisvin-

tas. Jam pačiam, jo motinai

(gimusiai JAV), žmonai, duk-

rai ir sūniui buvo pripažinta

JAV pilietybė ir suteikta teisė

gyventi JAV-se.

Simo Kudirkos nelaimingas

laisvės šuolis ir laimingai su-

siklosčiusi tolimesnė padėtis

išgarsino pavergtą Lietuvą.

Neužmirštini Simo Kudirkos

priėmimai ir pagerbimai šio

krašto valdžios sferose. Nega-

lima pamiršti mūsų lietuvių pa-

rašytų poezijos posmų, scenos

veikalų ir knygų. Nepamirš-

tamas ir Hollywoodo sukurtas

filmas, o taip pat išsamiai pa-

ruošta ir mokyklose paskleista

įvykio raida.

Mes gi, išėjimo lietuvių,

mylavome ir staciai ant rankų

nešiojome iš sovietinio praga-

ro ištrokusį Simą Kudirką.

Deja, ilgainiui, visas mūsų dē-

mesys ir džiaugsmas nusken-

do užmarstyje. Šiandien var-

gu, ar daug kas žino, kur Si-

mas Kudirka gyvena, ką jis

veikia ir kaip tvarkosi jo rei-

kalai.

Petras Petrutis

Valdininkus Lietuvoje tarp Kalėdų ir Naujų metų (gruodžio 27-31 d.) ketinama išleisti nemokamų atostogų. Tokią galimybę vyriausybė svarsto, siekdama sutaupyti biudžeto lešų (valdininkai gauna didžiausius atlyginimus). Šis pasiūlymas grindžiamas ir tuo, kad paskutinę metų savaitę sumažėja valdymo funkcijų, mažėja valdininkų darbo krūvis. (BNS)

RENGINIAI ČIKAGOJE

1999 METAI

GRUODŽIO MĖN.

3 d., penktadienį — Šampano vakaras. Rengia „Lietuvos Vaikų viltis“.

— Z. Drungelienės personalinė paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

4 ir 5 d., savaitgalį — Prieškalėdinė mugė PLC, Lemonte.

5 d., sekmadienį — Tauragės Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

— Don Varnas JAV karių veteranų posto ir pagalbinių moterų vieneto pokylis 1 val. p.p. „Camelot“ restorane, 8624 West 95 St., Hickory Hills.

— Jaunimo centro metinė vakarienė. 3 val. p.p. šv. Mišios. 4 val. — programa ir iškilminga vakarienė.

— Balzeko lietuvių kultūros muziejaus metinis pokylis, skirtas pagerbti muziejaus išrinktąjį „Metų asmenį“.

— „Sidauro varpelis“ — „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos biuro 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte, rengiamas kalėdinis koncertas.

11 d., šeštadienį — Labdros vakaras 6:30 v.v. „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

— Kalėdinį šiaudinių darymo pamokėlę 10:30 val. ryto Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

12 d., sekmadienį — V.D. Šaulių rinktinės Kačios Šaulių namuose.

— Pal. Jurgio Matulaučio misijoje, Lemonte, vyks misijos choro tradicinis kalėdinis koncertas.

17 d., penktadienį — Kalėdinį kompozicijų paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

— Rimo Čiurlionio dailės parodos atidarymas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Proda tęsis iki 2000 m. sausio 20 d.

19 d., sekmadienį — PLC Kačios Lemonte.

— Čikagos ateitininkų Kačios šventė Jaunimo centro di-džiojoje saleje, 1 val. p.p. Ruošia Čikagos studentai ateitininkai.

31 d., penktadienį — Naujųjų metų sutikimas Šaulių rinktinės namuose.

— Naujųjų metų sutikimas PLC, Lemonte.

— Lietuvių operos Naujųjų metų sutikimas Jaunimo centre, Čikagoje.

2000 METAI

SAUSIO MĖN.

16 d., sekmadienį — Pabendravinimas su Brone Nainiene, 12 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Ruošia komitetas.

23 d., sekmadienį — Klaipėdos dienos iškilminga metinė jūros skautų ir skautėlių sueiga PLC, Lemonte.

— JAV LB Brighton Parko apylinkės metinis narių susirinkimas po lietuvišką 10:30 val. r. šv. Mišių, Marijos Nekalto Prasidėjimo saleje.

VASARIO MĖN.

4 d., penktadienį — Literatūros vakaras poetės Janinos Degutytės prisiminimui. Jaunimo centro kavinėje, 7 v.v. Rengia Lietuvių rašytojų draugija.

6 d., sekmadienį — Illinois Lietuvių Respublikonų metinis narių susirinkimas 12 val. Bočių menėje, PLC, Lemonte.

— Lietuvos Vycių rengiamas „Prisiminimų“ pokylis 5 val. p.p. „Martinique“ pokylių saleje.

11 d., penktadienį — Z. Kazėno plakatų paroda, Čiur-

lionio galerijoje, Jaunimo centre.

13 d., sekmadienį — Valentinio dienos proga dainų ir arijų apie meilę popietė. Dainuoja sopranas Angel Petro, fortepijonu skambina Rokas Zubovas. 1 val. p.p. Lietuvių Dailės muziejuje, PLC, Lemonte.

20 d., sekmadienį — Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Brighton Parke, Marijos Nekalto Prasidėjimo mokyklos saleje po lietuvišką 10:30 val. r. šv. Mišių.

KOVO MĖN.

5 d., sekmadienį — Skautų ir skautėlių tradicinė Kaziuko mugė Jaunimo centre.

13 d., ketvirtadienį — Zarasiškių klubo pusmetinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

19 d., sekmadienį — Nekalto M. Marijos Prasidėjimo Čikagos ir apylinkių rėmėjų metinė šventė: 3 val. p.p. šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje; 4 v.p.p. vakarienė ir meninė programa Jaunimo centre.

26 d., sekmadienį — Koncertas Jaunimo centre: Rengia LB Kultūros taryba.

BALANDŽIO MĖN.

2 d., sekmadienį — „Laiskai lietuviams“ 50 metų jubiliejinė šventė Jaunimo centre.

— Th. Dubois „Septyni Kristaus žodžiai“ — jungtinis choro, solistų ir orkestro koncertas Lemonte, Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo saleje.

9 d., sekmadienį — Teatro spektaklis Jaunimo centre. Globoja LB Kultūros taryba.

— Fortepijoninės muzikos popietė. Skambina Sonata Zubovienė. 1 val. p.p. Lietuvių Dailės muziejuje, PLC, Lemonte.

30 d., sekmadienį — Iševijos operos solistų ir meno darbuotojų pagerbimas Jaunimo centre. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

GEGUŽĖS MĖN.

6 d., šeštadienį — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos ir rajoninis suvažiavimas 9 val. r. „Bočių“ menėje, PLC, Lemonte.

7 d., sekmadienį — G. Verdi operos „La Traviata“ pastatymą Morton mokyklos auditorijoje rengia Čikagos Lietuvių opera. Pradžia 3 v. p.p.

14 d., sekmadienį — Pooperinis koncertas Jaunimo centre. Pradžia 3 val. p.p.

21 d., sekmadienį — „Poetijos diena“ Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

— Koncertas fortepijonui keturiomis rankomis. Skambina Sonata ir Rokas Zubovai. 1 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte.

RUGPJŪČIO MĖN.

13 d., sekmadienį — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos ir apylinkių gegužinė 12 val. diena, PLC sodelyje, Lemonte.

— Zarasiškių klubo gegužinė Šaulių namuose.

27 d., sekmadienį — Illinois Lietuvių Respublikonų lygos metinė gegužinė 12 val. p.p. PLC sodelyje, Lemonte.

RUGSĖJO MĖN.

17 d., sekmadienį — „Draugo“ pokylis Jaunimo centre.

24 d., sekmadienį — Lietuvių fondo 6-tos metinės golfo taidynės Old Country Club laukuose.

SPALIO MĖN.

5 d., ketvirtadienį — Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

Lietuvos Respublikos ambasadorius Statys Sakalauskas (kairėje), kuris bus apdovanotas „Žymiausio metų vyro“ žymeniu už nuopelnus humanitarinės ir diplomatinės veiklos baruose, su Stanley Balzeku, Lietuvių kultūros muziejaus steigėju. Amb. Sakalauskas pagerbimas įvykis gruodžio 5 d. muziejaus „Gintaro“ saleje. Nuotr. Pranas Šlutišius

MAŽOSIOS LIETUVOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SISTEMOS ISTORINĖ RAIDA

Tęsinys

Neturingieji buvo gydomi nemokamai, numatyta serganciu vėnerinimis ligomis atsakomybė. Sergantys ir nesigydydantys galėjo būti baudžiami areštu iki 6 mėn. ir priverstinai gydomi.

Apie 1925 m. Klaipėdos uoste buvo įkurtas sanitarijos skyrius, kurio darbuotojai kontroliavo uosto įrengimus, laivus, uosto administracijai priklausancius butus, organizavo uosto darbuotojų gydymą. Uosto gydytojo pareigas ėjo Klaipėdos apskritys gydytojas dr. Kirwitzki. Tarnyba buvo įsikūrusi Žvejų gatvėje.

Sparčiai vystantis pramonei, prekybai, vis didesni reikalavimai keliama maisto produktų gamybos ir prekybos sanitariinei higieninei būklei. Kontrolė buvo pavesta policijos valdybos III skyriui, kuriame dirbo ir gydytojas. Iš maisto produktų gamybą ir prekybą reglamentuojančių įsakymų galima detalčiau sužinoti apie kontrolės mechanizmus, didelius higienos reikalavimus. Šiuos įsakymus (dokumentuose jie įvardijami Paliepimais) išleisdavo kontroliuojanti

įstaiga, policijos valdyba.

1931 m. išleistas policijos paliepimas prekiauti maisto produktais panaikino iki tol galiojusius 1886 m. Karaliaučiaus valdybos, 1897 m. ir 1900 m. Gumbinės, 1928 m. Klaipėdos krašto direktorijos policijos paliepimus apie prekybą mėsos produktais. Šiame paliepime daugiausia dėmesio buvo skirta prekybai mėsa ir žuvis. Paliepimas sudarytas iš kelių dalių, apibūdinti reikalavimai parduotuvių patalpoms, įrankiams, pardavėjams, įvardijamos kontroliuojančių įstaigų teisės. Ypatin-gas dėmesys atkreiptas į prekybinių įstaigų patalpas. Jos turėjo būti naudojamos tik prekybai, privalėjo būti švarios, gerai vėdinamos, grindys iš gerai plaunamų medžiagų, sienos iki 1,6 m. aukščio dažytos. Darbo metu patalpose negalima rūkyti. Visi įrankiai maisto produktams paruošti, ipakuoti, pirkėjams paduoti turėjo būti lengvai plaunami, produktai turėjo būti fasuojami tik švariame popieriuje, vienoje jo pusėje leidžiama spausdinti firmos reklamą. Kapota mėsa leidžiama prekiauti tik uždaroje patalpoje, mėsa turėjo būti laikoma po stikliniais dangčiais. Pirkėjams neleidžiama rankomis liesti produktų, į parduotuve atsivesti šunis.

Prekiauti žuvis buvo lei-

LAPKRIČIO MĖN.

23-26 d., ketvirtadienį iki sekmadienio — Teatro festivalis Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

DRAUGAS, 1999 m. gruodžio 2 d., ketvirtadienis

5

duo. Pieno produktai turėjo būti pasterizuoti, kitos žaliavos — šviežios, draudžiama naudoti cheminius dažus, natūralius prieskonius ir kvapus.

Norint prekiauti ledais gatvėje, buvo būtina gauti leidimą iš miesto Tarybos ir policijos valdybos. Prašant leidimo reikėjo pateikti apskrities gydytojo pažymą su Medicininės tyrimo stoties patvirtinimu. Valgomųjų ledų vežimėliai privalėjo būti nudažyti balta spalva, kiekvienas vežimėlis privalėjo turėti aiškiai matomą policijos išduotą numerį. Prekiautojai privalėjo vilkėti baltą švarką ir baltą kepuraitę. Prekiauti buvo galima tik policijos nustatytose vietose, draudžiama prekiauti šalia žaidimų ir sporto aikščių, mokyklų, neleidžiama pardavinėti ledų vaikams iki 14 metų. Nesilaikantiems šių reikalavimų buvo numatyta administracinės baudos iki 150 litų arba areštas.

Istorikai apžvelgę Mažosios Lietuvos sveikatos apsaugos sistemos svarbiausius etapus matome, kad jau prieš kelis šimtus metų žmonės suprato,

koks svarbus juos supančios aplinkos poveikis sveikatai, ieškojo būdų ir priemonių, kaip įveikti kraštą niokojančias užkrečiamųjų ligų epidemijas, išsaugoti savo ir būsimų kartų sveikatą, gyvybę.

Nors ir Mažoji Lietuva, ir Klaipėda ilgus amžius buvo atplesta nuo Lietuvos, šioje teritorijoje gyveno ir tebegyvena mūsų tautiečiai, skambėjo ir tebeskamba lietuvių kalba. Lietuvių inteligentijos atstovai (M. Mažvydas, L. Reza, Vydūnas ir kt.) aktyviai dalyvavo krašto kultūrinėje ir mokslinėje veikloje, pagyvindami to laikmečio gyvenimą.

Tad galima laikyti, jog pirmieji Lietuvos visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos pastato pamato akmenys padėti kaip tik Mažajoje Lietuvoje, konkrečiai — Klaipėdoje.

Reikia tikėti, kad ateityje, detaliau nagrinėjant Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos istorinę medžiagą, pavyks atskleisti naujus, dar netyrinėtus krašto sveikatos apsaugos istorijos bruožus.

„Sveika aplinka“, 1999 m., Nr. 3. Klaipėda

Pabaiga

A. † A.

Dantų gydytoja VINCENTINA TERESĖ ŽEMAITYTĖ JURKŪNAS

Gyveno Beverly Shores, Indiana. Mirė 1999 m. lapkričio 28 d. 6 val. ryto, sulaukusi 83 metų amžiaus.

Gimė Serdokų kaime, Vilkaviškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: vyras Jonas; dukra Ramunė Vitkus su vyru Gintautu ir sūnumis Dariu ir Linu; sūnus Algimantas su žmona Laima; brolienė Birutė Žemaitienė su sūnumi Vaideviciu ir jo šeima; jos vyro sesuo Stefanija Kuzmickienė ir jos šeima bei jos vyro sesuo Teofilė Rymantienė su vyru Balii; vyro brolienė Zosė Jurkūnienė su šeima; a. a. Vincentinos pusseserės L. Strumilienė ir Žekienė, gyv. Toronto, Kanadoje; Eleonora Frost, gyv. Phoenix, AZ; Vincentinos pusbroliai: Benius Žemaitis su žmona, gyv. Springfield, IL; Al Kijus, gyv. Culver City, CA; taip pat pusseserės ir pusbroliai gyvenantys Lietuvoje bei kiti giminės.

A. a. Vincentina priklausė Korp! Patria, Lietuvių Dantų gydytojų sąjungai ir Amerikos Lietuvių tautinei sąjungai.

Velionė pašarvota penktadienį, gruodžio 3 d. nuo 3 iki 9 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave.; 6:30 val. vakaro religinis atsisveikinimas.

Laidotuvės šeštadienį, gruodžio 4 d. Iš Petkus laidojimo namų, 2533 W. 71 St., 9:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. Mergelės Marijos gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už a. a. Vincentinos sielą. Po šv. Mišių Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Jurkunų labdaros ir paramos fondui Musninkų vidurinės mokyklos mokinių stipendijoms arba Lithuanian Mercy Lift.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, dukra, sūnus su šeimomis.

Primername visiems giminėms ir pažįstamiems, kad prieš trisdešimt tris metus, 1966.XII.3 Viešpats pasišaukė pas save

PAULINĄ RAULINAITIENĘ.

Šv. Mišios už jos vėlę bus atšaukiamos Lietuvoje. Prašome visus kartu su mumis pasimelsti.

Sūnus Pranas Algis su šeima.

Mylimam Vyriui

A. † A.

ZIGMUI MOLIEJUI

Amžinybėn iškeliavus, Velionio liūdinčiai žmonai HALINAI nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdimė.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirm. Jonas Račkauskas ir centro darbuotojai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ administracija primena, kad jau laikas pagalvoti apie spartiai artėjančias Kalėdų šventes: geriausias, lengviausias būdas pasveikinti savo artimuosius — per „Draugą“. Atsiųskite savo tekstą ir jis bus išspausdintas dar gerokai prieš šventes, kad spėtų pasiekti ir toliau gyvenančius. Administracija prašo kartu su sveikinimo tekstu siųsti ir auką (pa-prastai už vieną pasveikinimą siunčiama 15 dol.). Pasirūpinkite jau dabar ir nereikės rūpintis sveikinimų siuntimu, galėsite ramiai laukti Kristaus Gimimo dienos — juk tai paskutinė ši šimtmetis, ši tūkstantmetis!

ALto Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos narių posėdis šaukiamas š.m. gruodžio 9 d., ketvirtadienį, 1 val. po pietų ALto centro patalpose, Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti, atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skaučių draugovės šeimos šventė šeštadienį, gruodžio 11 d., 1 val.p.p. vyks Aiteininkų namuose, Lemon-te. Visos sesės dalyvauja uniformuotos. Sesių vyrai ir svečiai kviečiami.

**Čikagos aiteininkų kū-
čių šventė** šeštadienį, gruodžio 19 d., ruošiamą Jaunimo centro didžiojoje saleje, 1 val. p.p. Ruošia Čikagos studentai aiteininkai.

BRONIUS MŪRAS
KONCERTUOS ČIKAGOJE

Šiais metais Bronius Mūras švenčia savo kūrybinės veiklos 25-ąjį. Gruodžio 5 ir 12 d. jis atliks du koncertus Čikagoje.

Tai unikalus muzikas — profesionalas. Jis — kompozitorius, pedagogas, dainininkas, birbynininkas, akordeonininkas virtuozas. Gimė ir augo gražiojo Dubysos prie-globstyje. Penkerių metų pradėjo groti akordeonu. Pirmasis jo mokytojas buvo tėvas, žymus to meto kaimo muzikan-tas. Nuo vienuolikos metų Bronius mokėsi Raseinių vaikų muzikos mokykloje, vėliau Kauno J. Gruodžio aukštes-niojoje muzikos mokykloje pas žymų pedagogą Valentą Pliskų. 1972 m. tapo Lietuvos jaunųjų akordeonininkų konkurso laureatu. Lietuvos muzikos akademijoje studijavo birbynės specialybę. Baigęs įgavo dešytojo ir koncertinio atlikėjo kvalifikaciją. Per visą 25-erių metų kūrybinį koncer-tinį laikotarpį Bronius atliko per 1,000 koncertų Lietuvoje bei daugelyje pasaulio šalių. Gastroliavo Šveicarijoje, Suomijoje, Norvegijoje, Belgijoje, Amerikoje. Jis dažnai kviečiamas į įvairius festivalius Vokietijoje.

Koncertuose Čikagoje bus atliekamos dar nė karto jums

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, gruodžio 12 d. 1 val. p.p. Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores, IN, aukos šv. Mišias. Bus klausoma išpažinties. Po pamaldų — Kalėdų eglutė ir kalėdinis pasisvečiavimas.

„Aušros Vartų“, „Kerna-vės“ skaučių tunto Kūčios penktadienį, gruodžio 3 d., „Bočių“ mėnėje, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL. Kūčiose dalyvauja visos tunto sesės ir vadovės. Kviečiami se-sių tėveliai, šeimų nariai, tun-to draugai ir rėmėjai. Visos sesės, išsiginėse uniformose, renkasi 6:45 v.v. Programa pradedama 7 v.v. Informaci-jai ir apie dalyvavimą pranešama Žibutei Prancevicienei, tel. 630-257-0153.

Dangiros Piragaitės kalė-dinė keramikos paroda vyks gruodžio 3-15 d. Čiurlionio ga-lerijoje, Jaunimo centre. Pa-rodos atidarymas — gruodžio 3 d. 7:30 val.v. Keramikos pa-roda rengiama kartu su per-sonaline Zitės Drungelienės paroda.

Moksleivių aiteininkų žiemos kursai — paskutini-ji ši šimtmetis, Dainavoje vyks š.m. gruodžio 26-30 d. Vietų skaičius ribotas, todėl visi moksleiviai prašomi nedel-siant registruotis. Informaci-jai ir registracijai kreipkitės į Birutę Bublįnė, tel. 248-646-8588, arba paštu — 5190 Long-meadow Rd., Bloomfield Hills, MI 48093.

negirdėjęs, naujausios Broniaus kūrybos dainos. Jose jūs atrasite meilę, džiaugsmą, jūros šėlsimą, gimtuosius klou-nius ir viską, kas gali atgai-vinti žmogaus jausmus.

Bronius Mūras yra tarptau-tinio akordeonininkų konkur-so diplomatas (Italijoje). Gir-desite virtuozinius italų, ispa-nų, vengrų, prancūzų, vokiečių kompozitorių akordeono kūrinius, nors kaip jau minė-jau, koncerto visumą užpildys dainos, koncerto visumą užpildys dainos, koncerto visumą užpildys dainos, koncerto visumą užpildys dainos.

Šiuose koncertuose Čikagoje Bronius pateiks keturias au-dio kasetes. Trijos iš jų skam-ba įvairaus charakterio ir sti-liaus dainos bei instrumenti-niai kūriniai, o ketvirtoje — virtuozinė akordeono muzika, atliekama Broniaus Mūro.

Visus maloniai kviečiame į unikalią, kontrastingą koncer-tą, kuris rengiamas gruodžio 5 d. 1 val. p.p. Lemon-te ir gruodžio 12 d. 2 val. p.p. Jaunimo centre.

Algimantas Barniškis

Lietuvių operos pokylio vadovas Jurgis Vidžiūnas (antras iš dešinės) skelbia loterijos laimėtojus. Iš kairės: V. Vasaitienė, V. Momkus, R. Burneikis, J. Vidžiūnas ir išdėtinke V. Žadeikienė.

SMAGUS LIETUVIŲ OPEROS POKYLIS

Siemietinis Lietuvių operos pokylis buvo smagus ir sek-mingas. Gausiai atsilankę operos bičiuliai nuotaikingai praleido vakarą, o valdyba iš gauto pelno papildė izdą ateinančią pavasarį ruošiamam „Traviatos“ spektakliui.

Jaunimo centro vestibulyje atvykstančius svečius prie salės durų pasitiko ir jiems pa-tarnavo pokylio vadovas Jur-gis Vidžiūnas bei kruopšti fi-nansinių reikalų tvarkytoja Valė Žadeikienė. O kitoje ves-tibulio pusėje gausiniais gerimais visus vaišino nuolati-niai operos tartininkai Anta-nas Valavičius ir Algirdas Če-pėnas.

Salėje akį traukė patrauk-liai padengti stalai — kiek-vieną puoselė baltų rožių puokštė. Besišnekučiuojant ir besidalinant išpuodžiais, žmonės susėdė, ir netrukus iš sceną pradėjo rinktis pasipuosę cho-ristai. Nelengva buvo pokylio vadovui nuraminti šurmuliuo-jančią salę ir pradėti sveiki-namąjį žodį. Jurgis Vidžiū-nas visus pasveikino, padėkojo už atsilankymą ir parąmā Lie-tuvių operai. Programai vado-vauti pakvietė Aliną Bickienę,

kuri pristatė dirigentą muz. Alvydą Vasaitį ir koncertmeis-terį Manigirdą Motekaitį.

Pradžiai mišrus choras pa-dainavo romantišką Viltenio — Fausto Strolis „Gimtinę“, po kurios jautriai nuskambėjo A. Kačanausko daina „Vai gražu gražu“, ją atliko Nijolė Penikaitė. Su sol. Vaclovu Momkumi ji dar padainavo A. Bražinsko duetą „Tėvynė Lie-tuva“, o solo — G. Donizetti ariją iš operos „Don Pasqua-le“.

Programos pabaigai choras padainavo ariją iš šiais metais statomos G. Verdi operos „La Traviata“. Moterų grupė pa-dainavo ištrauką „Mes esame čigonės“, o vyrai „Esame drąsuliai“, tada mišrus choras — „Pamazu diena dienoja“. Va-karo programa buvo baigta po-puliariaja „Traviatos“ arija „Pakelkim, pakelkime taure“, solo partiją dainavo N. Peni-kaitė. Reikia paminėti, kad so-lo su ja turėjęs dainuoti šią ariją Julius Savrimas dėl šią dieną vykusios sesers laidotu-vių programoje dalyvauti ne-galėjo. Programos pranešėja pareiškė Julijai ir jo artimie-siems nuosirdžią Lietuvių ope-

ros užuojautą.

Po programos, kuri buvo pa-lydėta gausiais plovimais, prie mikrofono grįžo valdybos pirm. V. Momkus — paminėjo ir padėkojo pokylyje dalyvau-jantiems Lietuvių operos rė-mėjams, o sveikinimo žodžiu pakvietė Lietuvių fondo stei-gėją Antaną Razmą, kuris ne tik šiltais pasveikino Lie-tuvių operą, bet taip pat jos veiklai stiprinti įteikė stambia LF — 11,300 dolerių auką. Kadangi V. Momkus šiuo metu eina ir kitas svarbias parei-gas, jis yra ir Jaunimo centro Čikagoje valdybos pirminin-kas, tai A. Razma jam įtei-kė dar vieną Lietuvių fondo 40,000 dol. čekį Jaunimo cen-tro paramai. Ačiū Lietuvių fondui!

Po Onos Norvilienės patiek-tos vakarienės pasigirdo Algi-manto Barniško kapelos gar-sai, kviečiantys įsijungti į po-kylio valsą. Šokėjų ilgai ragin-ti nereikėjo. Jei pirmosios po-ros keletą ratų ir smarkiau apsisuko, tai kai į šokį įsijun-gė visi, teko tempą lėtinti, ar-čiau susiglausti. Muzikan-tams ir šaunioms daininin-kėms už smagias melodijas

šokėjai nepagalėjo kompli-mentų ir po kiekvieno šokio plojo.

Gal dar ilgai muzika būtų skambėjusi, o dėkingi šokėjai salės vidurio nebūtų apleidę, jei vakaro vadovas J. Vidžiū-nas nebūtų pradėjęs nerimau-ti ir į laikrodį žvilgtelėję. Mat viskas turi vykti punktualiai, kaip skelbta — vienuoliktą va-landą Lietuvių operos vakaus laimėjimai. Tad norom neno-rom A. Barniško muzikantai gavo valandėlę atsipūsti, o prie scenos laimingųjų bilietų traukimui vadovauti buvo pa-kviesti: valdybos pirm. V. Momkus, vicepirm. Romas Burneikis ir izd. Valerija Ža-deikienė.

Valdybos vardu V. Momkus padėkojo Danutei Vidžiūnie-nei, per kurios rankas perėjo tiksliai surašytos rėmėjų au-kos. D. Vidžiūnienė taip pat sutvarkė ir paruošė bilietėlių šakneles. Už triušą Danutei buvo įteikta gėlių puokštė.

Pirmąjį laimingą bilietą iš-traukti Jurgis pakvietė seną Lietuvių operos rėmėją ir dar-

buotoją, buvusį ilgametį cho-ro narį Vytautą Kupcikevičių. Jo ištrauktas bilietėlis, pasirodo, buvo išrašytas Lietuvių ope-rai. Ačiū nežinomam rėmėjui, operai paskyrusiam savo lai-mę. Kitą laimingą bilietą iš-traukė irgi daug metų operos chore dainavęs, dirbęs valdy-bose Gediminas Kazėnas, o laimė teko „Liths“ futbolo ko-mandos darbuotojui Alberto Glavinskui. Juozas Končius ištraukė inž. Jono Variakio laimingą bilietą. Paskutinį lai-mėjimą ištraukė Vitalija Vasaitienė, o laimė teko poky-lyje dalyvavusiai, neseniai iš Lietuvos atvykusiai Ingai Čiaplikienei.

Paskelbus vakaro laimėto-jus (turbūt pirmą kartą jie visi buvo čikagiškiai), į sceną vėl sugrįžo A. Barniško muzikan-tai. Jie ir vėl be sustojimo mu-zikavo, o šokėjai jiems plojo. Juo tolyn, tuo smagiai buvo šokantiems. Tad reikia kons-tatuoti, kad ir šiais metais Lietuvių operos pokylis buvo sėkmingas ir labai smagus.

J. Končius

Pokylio rengėjai sveikina atvykstančius svečius. Iš dešinės: J. Vidžiūnas, V. Žadeikienė, V. Momkus.

REFORMACIJOS DIENA TĖVIŠKĖS
PARAPIJOJE

Evangelikų liuteronų Bažnyčia nuo senų laikų Lie-tuvoje spalio 31 d. minėdavo kaip bažnyčios atnaujinimo arba Reformacijos dieną, prisiminimą Romos katalikų bažnyčios tuoliausio vienuo-li prof. dr. Martyno Liutero 95 tezių raštą, kurį jis 1517 m. buvo prisegęs Visų Šventų išvakarėse prie Wittenbergo pilies bažnyčios durų viešoms diskusijoms. Kol jo raštas su-silaikė Romos katalikų bažnyčios tam tikro įvertinimo, turėjo praėti dar 482 metai! Pagaliau šių metų spalio 31 d. Augsburg, Vokietijoje, buvo pasirašyta „Išsiskyrimo deklaracija“, kurią iš Romos katalikų pusės pasirašė kar-dinalas Edward Cassidy ir iš Pa-saulinės Liuteronų sąjungos pusės — vyskupas Christian Krause. Šis 10 puslapių ir 33 metrus užtrukęs dokumento surašymas teigia, kad „žmo-gus esąs išsėstintas per Dievo malonę tikėjimu, o darbai seka iš išsėstinto žmogaus“.

Ši istorinė Reformacijos die-na buvo atitinkamai paminėta ir evangelikų — liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje ir vėliau parapijos saleje. Pa-maldų metu Arūnas Kaminskas vargonais palydėjo ben-drai giedamas giesmės, Ida Kasparaitienė skaitė tam sek-madieniui skirtas Šv. Rašto ištraukas, o parapijos choras, vadovaujamas Ričardo Soko, atliko Valterio Banaičio har-monizuotą liaudies giesmę „Vis kovok“ ir J. W. Peterson/A. B. Smith sukurta giesmę „Jo malonė ir gerumas“. Vysk. Hansas Dumpys vedė li-turgiją ir pasakė pamokslą pa-gal šv. Jono evangelijoje užrašytus žodžius: „Jei jūs

pasiliksite prie mano Žodžių, būsite iš tikro mano mokiniai ir jūs pažinsite tiesą, o tiesa jus išlaisvina“. Pamaldos užsi-baigė Martyno Liutero su-mindama Romos katalikų bažnyčios tuoliausio vienuo-li prof. dr. Martyno Liutero 95 tezių raštą, kurį jis 1517 m. buvo prisegęs Visų Šventų išvakarėse prie Wittenbergo pilies bažnyčios durų viešoms diskusijoms. Kol jo raštas su-silaikė Romos katalikų bažnyčios tam tikro įvertinimo, turėjo praėti dar 482 metai! Pagaliau šių metų spalio 31 d. Augsburg, Vokietijoje, buvo pasirašyta „Išsiskyrimo deklaracija“, kurią iš Romos katalikų pusės pasirašė kar-dinalas Edward Cassidy ir iš Pa-saulinės Liuteronų sąjungos pusės — vyskupas Christian Krause. Šis 10 puslapių ir 33 metrus užtrukęs dokumento surašymas teigia, kad „žmo-gus esąs išsėstintas per Dievo malonę tikėjimu, o darbai seka iš išsėstinto žmogaus“.

Kun. Rimas Gudelis, padė-ną už vyks. Hansui Dumpiui už pakvietimą į bažnytinės Reformacijos minėjimą Tė-viškės parapijoje, pradėjo savo prakalbą kelionių prisimini-mais apie Vokietiją, važinėjan-ties labdaros rinkimo tikslais. Įdomiausias prisiminimas iš tokios kelionės likęs visam jo gyvenimui, kai jam teko au-gustiniečių vienuolyno St. Mi-chaelis bažnytelėje melstis prie to paties altoriaus, prie kurio kartą meldėsi ir Mart-y-nas Liuteras, dar būdamas vienuoliu.

Perduodamas savo profeso-riams ir akademiniui patarėjo Herbert Anderson sveikini-mus vysk. Hansui Dumpiui,

kartu pastebėjo, kad Herbert Anderson kartą buvęs net vysk. Dumpio „klasiokas“. Tą pavarde paminėjęs vien dėl to, kad „šiandien, pasirašant su-sitaikinimo deklaraciją“ Augsburge... įžanginiuose raštuose paminėta ir Herbert Anderson pavarde, kuris su savo žmona prisidėjo prie „susitaikinimo deklaracijos“ paruošimo iš evangelikų-liuteronų pusės, kuri, kaip tik šiandien, Refor-macijos dieną, buvo tarp katali-kų ir liuteronų pasirašyta Augsburg. Tai esąs svarbus žingsnis, sakė kun. Rimas Gu-delis, „dialogo ir ekumenizmo kryptimi, nes dialogas prasi-deda nuo to momento, kada mes ne vien kalbame, no-rėdami perduoti tą, ką ma-stome, bet kada išklausime ir kitus“.

Religinės bendruomenės iš-moko per paskutinius 30-40 metų ne tik perduoti savo nuomonę, bet taip pat iš-klausyti ir kitus, nes dialogas prasideda nuo išklausymo. Ekumeninis dialogas Vaka-ruose ir šiaurinėje Amerikoje esąs pažengęs žymiai toliau negu rytinėje Europoje ar Lie-tuvoje. Lietuviai esantys šioje srityje dar atsilikę. Studijuo-damas Viduramžių ir anksty-vesnių modernių amžių isto-riją, jis pastebėjęs, kaip buvo traktuojamas Bažnyčios skilimas ir net kokie žodžiai buvo tada vartojami. Jei 16 ir 17 šimtmečiai būvę labai neigiami, vėliau jau mėginta eiti di-alogo keliu, kuris esąs labai reikalingas. Nors dabartiniu laiku Lietuva, pagal istorines aplinkybes nuošimčiai laiko-ma didžiaja dalimi katalikiška šalimi, vis dėlto turėtų būti dekinga evangelikams-liutero-nams už raštiją, už raštijos žodį, už mažąją Lietuvą ir už daugelį kitų kultūrinių ir dva-

sinių dalykų. Nors Lietuvoje teoriškai skaičiuojama 80 proc. katalikų, kiek iš jų yra tikri katalikai praktiškai tik vien Dievas žino. Į rytinę Eu-ropą ir Lietuvą ateina indivi-dualizmo kultūra, ignoruojan-ti Dievą ir Evangelijos tiesas. Pokalbiuose su kai kuriais žmonėmis Lietuvoje, veikiančiais religinėje plotmėje, tenka nugirsti apie ten jaučiamą stagnacijos laikotarpį, apie suvargimo laikmetį. Tam esą priežastį. Viena tu priežastis esanti ta, kad mo-derniam žmogui, matant Bažnyčios susiskaldymą ir silpną ekumeninę dviasį, ar tai būtų liuteroniška ar grynai katali-kiška kultūra, nėra lengva tikėti. Todėl Lietuvai ekume-nizmas esąs labai reikalingas. Todėl: „aš šiandien sakau ne tik jums, lyg norėdamas jums įsisteiti, bet tą patį sa-kiau šiandien per pamokslą ir katalikų bažnyčioje. Mūsų tautoje dar turime išmokti eiti didesnio dialogo keliu, nes mūsų visų yra vienas tikėjimas, viena Evangelija, tam ir ši rytą buvo pasirašyta „Išsiskyrimo deklaracija“ Augsburgo mieste“. Kun. Rimas Gudelis mano, kad tai buvo vienas iš mažesnių žingsnių, nužengtų nuo Bažnyčios susis-kaldymo laikų.

Valteris Bendikas

Kas naujo

Draugo knygynelyje

Naujai išleistas Šventasis Raštas kainuoja 20 dol. Su persiuntimo mokesčiu — 30 dol.

SKELBIMAI

• Karaliaučiaus šviesos Lietuviškų mokyklų para-mai per Mazosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje au-kojo: \$100 — Edmundas Kor-zonas; Kazimieras Rimkus. \$50 — Zuzana Juškevičienė; Liucija Mažeikienė; Juozas Skladaitis. \$25 — Algimantas Antanėlis; Zigmantas Dičpinigai-tis; Juozas Mikulis. \$20 — Ada Jušienė; Petras Klioriys; Marta Šarka; Maria Stanaitis. \$10 — Viktoras ir Rama Aras; Juozas Kriaučiūnas; Algimantas Totilas; Aleksas ir Bronė Urbanai. \$7 — Kazys Skais-girys. \$5 — Aleksandras Veri-kas. Rėmėjams dėkojam. „Ka-raliaučiaus krašto lietuvių-ber“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

• „Sidabro varpelis“ labdaros koncertas bus sek-madienį, gruodžio 5 d., 12:30 val. p.p. (t.y. po 11:00 val. šv. Mišių) Lietuvių Dailės mu-ziejuje Lemont, IL. Lietuvos Muzikos akademijoje fortepi-jono ir vargonų specialybę įsigijusio muz. Ričardo Soko vadovaujamas vokalinis moterų ansamblis, kurį sudaro Giedrė Nedveckienė, Joratė Čecha-vičiūtė, Kristina Padvaikaite, Jolanta Urbietienė, Virginija Savrimienė, Dalia Gedvilienė, Roma Tamošaitienė, Rima Urbonavičienė, Joratė Lukmi-nienė, Laima Žukienė, Marija Jušienė ir Regina Paulavičienė. Taip pat įsigirsime ne tik Lietuvoje, bet ir Austrijoje, Vokietijoje, Rusijoje bei JAV koncertavusią pianistę Gintę Čepinskaitę. Visus nuosirdžiai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

773-585-9500